

รายงานการประเมินความเสี่ยงของ องค์กรไม่แสวงหากำไร

ตามมาตรฐานสากลด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
และการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

สารบัญ

คำนำ	3
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	4
บทนำ	10
1. ที่มาและความสำคัญของการประเมินความเสี่ยงขององค์กรไม่แสวงหากำไร	
2. คำนิยาม และประเภทขององค์กรไม่แสวงหากำไร	
3. องค์กรไม่แสวงหากำไรที่นำมาประเมินความเสี่ยง	
4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความเสี่ยงขององค์กรไม่แสวงหากำไร	
5. กฎหมายหลักที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไร	
ระเบียบวิธีวิจัย	18
1. วิธีที่ใช้ในการประเมินความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย	
2. ข้อจำกัดในการประเมินความเสี่ยง	
การประเมินความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และผลการประเมิน	23
1. การประเมินความเสี่ยงขององค์กรไม่แสวงหากำไรแยกตามประเด็นการประเมิน จำนวน 21 ประเด็น	
2. ผลการประเมินความเสี่ยง	
ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ	55
ภาคผนวก	58
1. ตารางสรุปการประเมินความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายขององค์กร ไม่แสวงหากำไรที่ดำเนินการในประเทศไทย	
2. การแบ่งจังหวัดของประเทศไทยที่ใช้ในการประเมินความเสี่ยง	

คำนำ

ประเทศไทยในฐานะสมาชิกของกลุ่มต่อต้านการฟอกเงินเอเชียแปซิฟิก (Asia/Pacific Group on Money Laundering (APG)) มีภารกิจในการพัฒนาระบบการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายให้สอดคล้องตามมาตรฐานสากลที่อยู่ในรูปข้อแนะนำของคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงิน (Financial Action Task Force (FATF)) โดยจะต้องเข้ารับการประเมินผลการดำเนินงานด้านการป้องกันปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย (Anti-Money Laundering and Combating the Financing of Terrorism (AML/CFT)) เป็นระยะ ซึ่งนอกเหนือจากการประเมินด้านความสอดคล้องของกฎหมาย กลไก และกระบวนการทำงานของระบบ AML/CFT ตามมาตรฐานสากลแล้ว ยังมุ่งเน้นการประเมินประสิทธิภาพของระบบ AML/CFT ของประเทศว่าสามารถบรรลุเป้าหมายในการป้องกันไม่ให้อาชญากรที่เกี่ยวข้องกับการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายเข้าถึงระบบการเงินของประเทศ และสามารถปราบปรามอาชญากรรมดังกล่าวให้ลดลงอย่างมีนัยสำคัญได้หรือไม่

อนึ่ง รายงานการประเมินความเสี่ยงประเทศไทยด้านการฟอกเงิน และการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ปี พ.ศ. 2559 ระบุว่าองค์กรไม่แสวงหากำไรเป็นช่องทางหนึ่งในการระดมเงินทุนเพื่อสนับสนุนการก่อการร้าย ขณะเดียวกันรายงานประเมินผลการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้าน AML/CFT ของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2560 ระบุว่า การกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรในประเทศไทยยังไม่เพียงพอ ด้วยเหตุนี้ประเทศไทยจึงยังคงมีพันธกิจสำคัญที่จะต้องเร่งปรับปรุงการดำเนินงานในประเด็นดังกล่าวโดยจัดทำรายงานการประเมินความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่ดำเนินการในประเทศไทย รวมถึงเผยแพร่ผลการประเมินแก่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรการป้องกันตามความเสี่ยงขององค์กรไม่แสวงหากำไร ทั้งนี้ เพื่อผลักดันให้มีมาตรการเชิงป้องกันไม่ให้องค์กรไม่แสวงหากำไรถูกใช้เป็นช่องทางในการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ภายใต้โครงการจัดทำรายงานการประเมินความเสี่ยงขององค์กรไม่แสวงหากำไรและเผยแพร่ผลการประเมินแก่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ปี พ.ศ. 2561

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ปปง.) แม้จะเป็นหน่วยงานกลางในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายของประเทศ ก็ไม่สามารถปฏิบัติภารกิจที่กล่าวข้างต้นให้สำเร็จลุล่วงได้เพียงลำพัง หากต้องได้รับความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ทั้งจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไร หน่วยงานข่าวกรอง หน่วยงานด้านความมั่นคง หน่วยงานกลาง เช่น สำนักงานสถิติแห่งชาติ และที่สำคัญคือองค์กรไม่แสวงหากำไรไทยและองค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศที่ดำเนินการในประเทศไทย ท้ายนี้ สำนักงาน ปปง. หวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานการประเมินความเสี่ยงฯ ฉบับนี้ จะเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการป้องกันไม่ให้องค์กรไม่แสวงหากำไรถูกใช้เป็นช่องทางในการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ต่อไป

สำนักงาน ปปง.
มีนาคม 2562

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

เพื่อป้องกันไม่ให้องค์กรไม่แสวงหากำไรที่ดำเนินการในประเทศไทยถูกใช้เป็นช่องทางในการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และเพื่อพัฒนาระบบ AML/CFT ของประเทศไทยให้มีความเข้มแข็งและสอดคล้องตามมาตรฐานสากล สำนักงาน ปปง. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานภาครัฐและองค์กรไม่แสวงหากำไรไทยและองค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศจึงร่วมกันประเมินความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายขององค์กรไม่แสวงหากำไร โดยพิจารณาสภาพแวดล้อม และกฎหมาย กลไก การดำเนินการที่เกี่ยวข้องขององค์กรไม่แสวงหากำไร และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ผ่านการตอบแบบสอบถาม/แบบสำรวจ การประชุมสัมมนา หรือกลุ่มย่อย และสัมภาษณ์เพิ่มเติม

ประเทศไทยได้พิจารณาองค์กรไม่แสวงหากำไรที่สอดคล้องกับคำนิยามของ FATF แล้ว จึงกำหนดองค์กรไม่แสวงหากำไรที่นำมาประเมินความเสี่ยงฯ เป็น 5 ประเภท ได้แก่ (1) องค์กรไม่แสวงหากำไรไทยด้านการบริการสังคมสงเคราะห์ (2) องค์กรไม่แสวงหากำไรไทยด้านศาสนา (3) องค์กรไม่แสวงหากำไรไทยด้านการศึกษา (4) องค์กรไม่แสวงหากำไรไทยด้านสุขภาพ และ (5) องค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศ โดยการดำเนินกิจกรรมส่วนใหญ่ขององค์กรไม่แสวงหากำไรดังกล่าวครอบคลุมวัตถุประสงค์เพื่อสังคมสงเคราะห์ เคหะ การกุศลและสาธารณประโยชน์ วัฒนธรรม กีฬาและสันทนาการ ศาสนา การศึกษา และสุขภาพ ทั้งนี้ การประเมินความเสี่ยงขององค์กรไม่แสวงหากำไรได้นำประเด็นจากแบบสอบถาม/แบบสำรวจ และการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมมากำหนดเป็นประเด็นในการประเมินภัยคุกคาม และจุดเปราะบางขององค์กรไม่แสวงหากำไร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีประเด็นการประเมิน จำนวน 21 ประเด็น ดังนี้

1. ประเมินภัยคุกคาม ครอบคลุมสาระสำคัญเรื่องการดำเนินกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ที่มีความเสี่ยงในประเทศและต่างประเทศ (ให้และรับความช่วยเหลือ) รูปแบบการระดมทุน (เช่น ทำธุรกิจ และรับบริจาคซึ่งเกี่ยวข้องกับเงินสด) และการใช้ทุน (เช่น ให้ความช่วยเหลือทุนผ่านธนาคาร และการโอนเงินนอกระบบ และการซื้ออุปกรณ์ในการก่อความไม่สงบโดยใช้เงินสด) รวมถึงสถานการณ์องค์กรไม่แสวงหากำไร เช่น องค์กรไม่แสวงหากำไรนอกระบบ ความเชื่อมโยงขององค์กรไม่แสวงหากำไรกับกลุ่มก่อการร้ายระดับต่าง ๆ และลักษณะคดีที่องค์กรไม่แสวงหากำไรเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

สำหรับประเด็นการประเมินภัยคุกคาม จำนวน 5 ประเด็น มีดังนี้

- 1.1 การดำเนินกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ที่มีความเสี่ยงในประเทศไทย
- 1.2 การดำเนินกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่เกี่ยวข้องกับประเทศที่มีความเสี่ยง
- 1.3 องค์กรไม่แสวงหากำไรที่ดำเนินกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์และมีการดำเนินกิจกรรมระดมทุน แต่ไม่มีการจดทะเบียน หรือขออนุญาต
- 1.4 องค์กรไม่แสวงหากำไรที่สงสัยหรือมั่นใจว่าเชื่อมโยงกับการก่อการร้ายต่าง ๆ
- 1.5 ลักษณะคดีที่องค์กรไม่แสวงหากำไรเชื่อมโยงกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

2. ประเมินจุดเปราะบาง ครอบคลุมสาระสำคัญขององค์กรไม่แสวงหากำไรเรื่องมาตรการควบคุม ตรวจสอบภายในขององค์กร ความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ลักษณะของการดำเนินกิจกรรมที่เอื้อต่อการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง สำหรับหน่วยกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรจะครอบคลุมเรื่องมาตรการต่าง ๆ ทั้งการตรวจติดตาม การกำกับดูแล การลงโทษกรณีฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย มาตรการเชิงป้องกัน และการส่งเสริมความรู้ (Outreach Program) ความโปร่งใส ตรวจสอบได้ให้แก่องค์กรไม่แสวงหากำไร สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะครอบคลุมเรื่องมาตรการในการเฝ้าระวังองค์กรไม่แสวงหากำไรนอกระบบ และการประสานความร่วมมือในระดับประเทศและต่างประเทศ

สำหรับการประเมินจุดเปราะบาง จำนวน 16 ประเด็น มีดังนี้

2.1 ประเมินจุดเปราะบางขององค์กรไม่แสวงหากำไร จำนวน 8 ประเด็น ดังนี้

2.1.1 องค์กรไม่แสวงหากำไรที่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้มาก

2.1.2 การตรวจสอบได้ของแหล่งเงินทุนขององค์กรไม่แสวงหากำไร

2.1.3 การตรวจสอบได้ของผู้รับความช่วยเหลือจากองค์กรไม่แสวงหากำไร

2.1.4 ช่องทางรับความช่วยเหลือขององค์กรไม่แสวงหากำไร

2.1.5 ช่องทางให้ความช่วยเหลือขององค์กรไม่แสวงหากำไร

2.1.6 วิธีการให้ความช่วยเหลือขององค์กรไม่แสวงหากำไร

2.1.7 การเปิดเผยข้อมูลสำคัญขององค์กรไม่แสวงหากำไรต่อสาธารณชน

2.1.8 การปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายขององค์กรไม่แสวงหากำไร

2.2 ประเมินจุดเปราะบางของหน่วยกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไร จำนวน 6 ประเด็น ดังนี้

2.2.1 การกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรที่ดำเนินการในประเทศไทย โดยการจดทะเบียนหรือได้รับอนุญาต หรือลงนามร่วมกันระหว่างรัฐบาล

2.2.2 การป้องกันไม่ให้องค์กรไม่แสวงหากำไรที่ถูกปฏิเสธการจดทะเบียนหรือขอใบอนุญาตเลี้ยงไปจดทะเบียนฯ กับหน่วยงานอื่น

2.2.3 การให้ความรู้ (Outreach Program) แก่องค์กรไม่แสวงหากำไร

2.2.4 การส่งเสริมความโปร่งใส ตรวจสอบได้แก่องค์กรไม่แสวงหากำไร

2.2.5 การตรวจติดตาม กำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไร

2.2.6 การดำเนินมาตรการลงโทษกรณีฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย

2.3 ประเมินจุดเปราะบางของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง จำนวน 2 ประเด็น ดังนี้

2.3.1 มาตรการในการเฝ้าระวังกิจกรรมระดมทุนขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่ไม่ได้จดทะเบียน

2.3.2 การประสานความร่วมมือในระดับประเทศและต่างประเทศ

ผลจากการประเมินพบว่า องค์กรไม่แสวงหากำไรที่ดำเนินการในประเทศไทยในภาพรวมมีความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายปานกลาง และเมื่อพิจารณาแต่ละประเภทพบว่าองค์กรไม่แสวงหากำไรไทยด้านการศึกษา และด้านการบริการสังคมสงเคราะห์ มีความเสี่ยงฯ ปานกลางค่อนข้างไปทางสูง

องค์กรไม่แสวงหากำไรไทยด้านศาสนามีความเสี่ยงฯ ปานกลาง ขณะที่องค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศ และองค์กรไม่แสวงหากำไรไทยด้านสุขภาพ มีความเสี่ยงฯ ปานกลางค่อนข้างต่ำ นอกจากนี้ องค์กรไม่แสวงหากำไรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างเห็นตรงกันว่า หากองค์กรไม่แสวงหากำไรเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายย่อมส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของสาธารณชนต่อองค์กรไม่แสวงหากำไรในภาพรวม และมีผลกระทบต่อชื่อเสียงขององค์กรไม่แสวงหากำไร กระทั่งต่อเงินบริจาคหรือการสนับสนุนเงินทุน เสี่ยงต่อการถูกปิดบัญชีหรือถูกปฏิเสธการให้บริการทางการเงิน และกระทบกับเศรษฐกิจและสังคมในภาพรวม รวมถึงการถูกกดดันจากต่างประเทศ

ผลจากการประเมินความเสี่ยงขององค์กรไม่แสวงหากำไรดังกล่าวได้นำไปสู่การวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการบริหารจัดการหรือลดความเสี่ยงขององค์กรไม่แสวงหากำไรสรุปได้ดังนี้

1. สร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการค้ากับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรตามความเสี่ยงให้บุคลากรของรัฐ
2. บูรณาการ แลกเปลี่ยนข้อมูลร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง
3. ปรับปรุงข้อมูลในระบบฐานข้อมูลให้มีครบถ้วน ถูกต้อง สามารถตรวจสอบได้ รวมถึงการจัดเก็บสถิติที่จำเป็นอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง
4. กำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรตามความเสี่ยง และมีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่หรือพิจารณาทบทวนกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมการดำเนินงานที่โปร่งใสขององค์กรไม่แสวงหากำไร การพิจารณาจับตาดูเป็นพิเศษ พิจารณานโยบายต่อองค์กรไม่แสวงหากำไรให้ดำเนินการผ่านองค์กรที่มีคณะทำงานพิจารณาอย่างเป็นทางการเพื่อมีมาตรฐานการพิจารณาใกล้เคียงกัน ทั้งนี้ รวมถึงการทบทวนการกำหนดประเภทขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่จะนำมาประเมินความเสี่ยงในอีก 3-5 ปีข้างหน้าให้ครอบคลุมและครอบคลุมประเภทขององค์กรไม่แสวงหากำไรตามที่ FATF กำหนดให้มากขึ้น
5. ให้องค์กรไม่แสวงหากำไร (โดยเฉพาะองค์กรไม่แสวงหาที่มีความเสี่ยงสูง) เข้ามาเป็นคณะทำงานหรือมีส่วนร่วมในการดำเนินมาตรการเพื่อลดความเสี่ยงที่องค์กรไม่แสวงหากำไรจะถูกใช้เป็นช่องทางในการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอให้นิติบุคคลที่เป็นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาแต่ไม่อยู่ในขอบเขตของการประเมินความเสี่ยงฯ ในรายงานฉบับนี้ แต่มีคดีที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายเป็นกลุ่มเป้าหมายในการประเมินความเสี่ยงขั้นรายละเอียดของนิติบุคคลที่ดำเนินการในประเทศไทย ซึ่งเป็นอีกโครงการหนึ่งที่ประเทศไทยต้องดำเนินการเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องจากการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้าน AML/CFT ต่อไป

Executive Summary

To prevent non-profit organizations (NPOs) from being abused for terrorism financing and to enhance Thailand's compliance with Anti-Money Laundering and Countering the Financing of Terrorism (AML/CFT) international standards, the Anti-Money Laundering Office (AMLO), relevant public agencies as well as NPOs, both domestic and foreign, assessed terrorism financing risk in NPO sector by analyzing environment, legal measure and practices of all relevant parties through surveys/questionnaires, seminar, focus group discussion and in-depth interviews.

Types of NPOs operating in Thailand, in accordance with Financial Action Task Force (FATF)'s definition, are 1) Thai social services NPOs 2) Thai religious NPOs 3) Thai educational NPOs 4) Thai health care NPOs and 5) foreign NPOs. These types of NPOs covered the objectives on social services, housing, charitable, cultural, sports and recreational, religious, educational and health care. The assessment of risk facing NPOs derived from surveys/questionnaires and other additional information regarding threats and vulnerabilities of NPOs and relevant agencies in the following 21 factors.

1. Threats were assessed by activities of a NPO that involves high risk areas (both giving and receiving of supports), source of funding (such as business activities and cash donations) and distribution or the use of funds (such as through banking transaction or other alternative remittance services, as well as buying equipment with cash). This includes situations relating to a NPO such as unregistered/unlicensed NPO, involvement of a NPO with a terrorist organization and cases involving a NPO.

There are 5 factors as follows;

- 1.1 Activities conducted in high risk areas in Thailand
- 1.2 Activities in relation to high risk jurisdictions
- 1.3 Charitable NPOs with fundraising activities without registration or a permit
- 1.4 NPOs with suspicion or certainty of involvement in terrorism financing
- 1.5 Details of cases on how each NPO involved in terrorism financing

2. Vulnerabilities were assessed by level of control, transparency, accountability, compliance with relevant laws as well as nature of activities that may involve terrorism financing. For NPO regulators or supervisors, vulnerabilities were assessed by adequacy of measures to prevent NPO being abused for ML/TF, supervisory or examination actions taken, sanctions given to NPOs for violating relevant law or measures, as well as outreach programs provided for NPOs. For other relevant agencies, they were assessed by actions taken against an unregistered/unlicensed NPO, and cooperation with domestic and foreign counterparts.

There are 16 factors as follows;

2.1 8 factors for NPOs;

2.1.1 NPOs with access to large amount of funds

2.1.2 Accountability of source of funds given to NPOs

2.1.3 Accountability of beneficiaries

2.1.4 Channels for receiving funds

2.1.5 Channels for service provisions

2.1.6 Services provided by NPOs

2.1.7 Publicly disclosure of critical information of NPOs

2.1.8 NPOs' compliance with counter terrorism financing regulations

2.2 6 factors for NPO regulators;

2.2.1 Regulatory framework for NPOs conducting activities in Thailand i.e. registration, permit or agreement between governments

2.2.2 Measure to prevent NPOs whose registration or permit was rejected and seeking to register or apply for a permit with another agency

2.2.3 Outreach program provided to NPOs

2.2.4 NPOs' transparency promotion

2.2.5 Examination and supervision of NPOs

2.2.6 Sanctions applied to NPOs for violating relevant laws

2.3 2 factors for other relevant government agencies;

2.3.1 Measures to monitor fund raising activities conducted by non-registered NPOs

2.3.2 Cooperation at both domestic and international levels

The results found that, in general, NPOs conducting activities in Thailand are at medium terrorism financing risk. And when considering by types of NPOs, Thai educational and social services NPOs are at medium-high risk, Thai religious NPOs are at medium risk, while foreign NPOs and Thai health care NPOs are at medium-low risk. Further, NPOs and all relevant agencies view that if a NPO involves in terrorism financing, it created adverse effect to public confidence for the whole NPO sector, that particular NPO's reputation, less donations, termination of banking relationship or rejection of financial services, and other social and economic effects as well as pressured by international community.

Such assessment result led further to analysis of issues and recommendation to enhance efficiency and effectiveness in risk management or mitigation for NPOs as follows;

1. Capacity building in NPOs risk-based supervision for public officials
2. Systematic and continuous coordination and exchange of information among government agencies.
3. Complete and correctness as well as timely update of relevant information and statistics
4. Efficient risk-based supervision through review of existing laws and effective enforcement, transparency promotion, criteria for registration or granting a permit, consideration process through a committee to ensure equivalent standards including review of scope of NPOs to be risk assessed in the next 3-5 year.
5. Participation from NPOs in a committee or actively taking part in risk mitigating measures to reduce chance of being abused for terrorism financing.

Other recommendation is to include Thai private educational institutions that were not covered in Thai educational NPOs in this assessment but having cases involving terrorism financing in the legal person risk assessment which is another upcoming project in compliance with AML/CFT international standards.

บทนำ

1. ที่มาและความสำคัญของการประเมินความเสี่ยงขององค์กรไม่แสวงหากำไร

ประเทศไทยในฐานะสมาชิกของกลุ่มต่อต้านการฟอกเงินเอเชียแปซิฟิก (Asia/Pacific Group on Money Laundering (APG))¹ มีภารกิจในการพัฒนาระบบการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย (Anti-Money Laundering and Combating the Financing of Terrorism (AML/CFT)) ให้สอดคล้องตามมาตรฐานสากล และภารกิจหนึ่งตามมาตรฐานสากลด้าน AML/CFT ที่ประเทศสมาชิกต้องดำเนินการ คือ การดำเนินการเพื่อป้องกันไม่ให้องค์กรไม่แสวงหากำไรถูกใช้เป็นช่องทางในการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย หรือมีการจัดตั้งองค์กรไม่แสวงหากำไรขึ้นเพื่อบังหน้าหรือปกปิดตัวตนโดยมีวัตถุประสงค์ที่แท้จริงเพื่อใช้ในการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

2. คำนิยาม และประเภทขององค์กรไม่แสวงหากำไร

เนื่องจากองค์กรไม่แสวงหากำไรมีสถานะทางกฎหมายได้หลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับแต่ละประเทศ FATF จึงกำหนดนิยามขององค์กรไม่แสวงหากำไรเพื่อให้สะดวกต่อการปฏิบัติโดยกำหนดตามกิจกรรมและลักษณะขององค์กรที่ทำให้มีความเสี่ยงต่อการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายมากกว่าการกำหนดเพียงเพราะเป็นองค์กรที่ดำเนินการบนพื้นฐานของการไม่แสวงหากำไร ดังนั้น มาตรฐานสากลด้าน AML/CFT ตามข้อแนะนำที่ 8 “องค์กรไม่แสวงหากำไร (Non-Profit Organization (NPO))” จึงนิยาม “องค์กรไม่แสวงหากำไร” ว่าหมายถึง นิติบุคคลหรือบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย หรือองค์กรที่มีกิจกรรมหลักในการระดม และใช้เงินทุนเพื่อวัตถุประสงค์ในการกุศล การศาสนา วัฒนธรรม การศึกษา สังคม หรือวัตถุประสงค์จำเพาะ (ภราดรภาพ) หรือเพื่อการดำเนิน “งานที่ดี” (Good work) อย่างอื่น โดยไม่ได้หมายรวมถึงองค์กรไม่แสวงหากำไรทั้งหมด

รายงานฉบับนี้จึงประเมินความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายขององค์กรไม่แสวงหากำไรไทยและต่างประเทศที่ดำเนินการในประเทศไทย ตามคำนิยามของ FATF ที่กล่าวข้างต้น โดยเทียบเคียงตามแนวทางการประเมินความเสี่ยงขององค์กรไม่แสวงหากำไรในระดับภูมิภาค ปี 2560 และประเภทขององค์กรไม่แสวงหากำไรสอดคล้องกับการสำรวจองค์การเอกชนที่ไม่แสวงหากำไร พ.ศ. 2561 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

¹ APG เป็นเครือข่ายความร่วมมือระดับภูมิภาคของคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงิน (Financial Action Task Force (FATF)) APG จึงมีหน้าที่ดูแล และประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายของประเทศสมาชิกในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ทั้งนี้ ประเทศไทยเป็นสมาชิก APG ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 10 เมษายน 2544

3. องค์กรไม่แสวงหากำไรที่นำมาประเมินความเสี่ยง

องค์กรไม่แสวงหากำไรที่ดำเนินการในประเทศไทยมีจำนวนทั้งสิ้น 84,099 แห่ง² โดยแบ่งเป็น 8 ประเภท ได้แก่ (1) องค์กรไม่แสวงหากำไรไทยด้านการบริการสังคมสงเคราะห์ (2) องค์กรไม่แสวงหากำไรไทยด้านศาสนา (3) องค์กรไม่แสวงหากำไรไทยด้านการศึกษา (4) องค์กรไม่แสวงหากำไรไทยด้านสุขภาพ (5) องค์กรไม่แสวงหากำไรไทยด้านสมาคมอาปนกิจสงเคราะห์ (6) องค์กรไม่แสวงหากำไรไทยด้านสมาคมการค้า หอการค้า (7) สมาคมนายจ้าง สหภาพแรงงาน สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ และ (8) องค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศ และเมื่อพิจารณาประเภทขององค์กรไม่แสวงหากำไรตามคำนิยามของ FATF ซึ่งอาจเป็นนิติบุคคล หรือองค์กรที่มีกิจกรรมหลักในการระดม และใช้ทุนเพื่อวัตถุประสงค์ในการกุศล การศาสนา วัฒนธรรม การศึกษา สังคม หรือวัตถุประสงค์จำเพาะ (ภราดรภาพ) หรือเพื่อการดำเนิน “งานที่ดี” (Good work) อย่างอื่น เพื่อนำมาประเมินความเสี่ยงขององค์กรไม่แสวงหากำไร สรุปได้ 5 ประเภท ได้แก่ (1) องค์กรไม่แสวงหากำไรไทยด้านการบริการสังคมสงเคราะห์ (2) องค์กรไม่แสวงหากำไรไทยด้านศาสนา (3) องค์กรไม่แสวงหากำไรไทยด้านการศึกษา (4) องค์กรไม่แสวงหากำไรไทยด้านสุขภาพ และ (5) องค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศ

ทั้งนี้ จำนวนองค์กรไม่แสวงหากำไรที่นำมาประเมินความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย มีจำนวน 26,236 แห่ง ประกอบด้วยรูปแบบขององค์กรไม่แสวงหากำไร ดังนี้ (1) มูลนิธิไทย 13,275 แห่ง (2) สมาคมไทย จำนวน 12,404 แห่ง (3) โรงเรียนเอกชนไม่แสวงหากำไร จำนวน 482 แห่ง³ และ (4) องค์กรเอกชนต่างประเทศที่เข้ามาดำเนินการช่วยเหลือทั้งหน่วยงาน และประชาชนในประเทศไทย จำนวน 75 แห่ง สำหรับประเภทและกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่นำมาประเมินความเสี่ยงฯ สามารถอธิบายได้โดยสังเขป ดังนี้

² องค์กรไม่แสวงหากำไรที่ดำเนินการในประเทศไทย ทั้งสิ้นจำนวน 84,099 แห่ง อ้างอิงจาก “การสำรวจองค์กรเอกชนที่ไม่แสวงหากำไร พ.ศ. 2561” ของสำนักงานสถิติแห่งชาติที่จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลลักษณะการดำเนินงาน บทบาท และการให้บริการขององค์กรไม่แสวงหากำไรสำหรับใช้ประโยชน์ในการวางแผน ตัดสินใจ และกำหนดนโยบายในส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยเฉพาะเพื่อส่งเสริม และสนับสนุนการพัฒนาทางด้านสังคมสงเคราะห์ขององค์กรไม่แสวงหากำไรของประเทศ โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติได้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 30,000 แห่ง

³ โรงเรียนเอกชนไม่แสวงหากำไรในรายงานฉบับนี้ ครอบคลุมเฉพาะโรงเรียนเอกชนในระบบที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผู้ยากไร้โดยไม่เก็บค่าธรรมเนียมการศึกษา จัดการเรียนการสอนในลักษณะการกุศล การศึกษาพิเศษ การศึกษาสงเคราะห์ ประกอบด้วยโรงเรียนประเภทต่าง ๆ จำนวน 482 แห่ง ได้แก่ (1) โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จำนวน 166 แห่ง (2) โรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์หรือโรงเรียนประเภทอื่นที่คณะรัฐมนตรีเห็นสมควรให้ได้รับการอนุเคราะห์เป็นกรณีพิเศษ จำนวน 203 แห่ง (3) โรงเรียนการศึกษาพิเศษ จำนวน 21 แห่ง (4) โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามควบคู่วิชาสามัญที่มีมูลนิธิหรือมัสยิดเป็นผู้รับใบอนุญาตที่มีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาเท่านั้น โดยมีโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามควบคู่วิชาสามัญที่มีมัสยิดเป็นผู้รับใบอนุญาตฯ จำนวน 89 แห่ง จากทั้งหมด 250 แห่ง (ขณะที่โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามควบคู่วิชาสามัญที่มีมูลนิธิเป็นผู้รับใบอนุญาตฯ จำนวน 161 แห่ง อยู่ในกำกับดูแลของกรมการปกครองในฐานะหน่วยงานกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรที่จดทะเบียนเป็นมูลนิธิหรือสมาคม) (5) โรงเรียนในพระบรมราชูปถัมภ์หรือพระราชูปถัมภ์ที่จัดการศึกษาเพื่อการกุศล จำนวน 3 แห่ง

3.1 องค์กรไม่แสวงหากำไรไทยด้านการบริการสังคมสงเคราะห์ หมายถึง องค์กรที่จัดตั้งขึ้นเป็นนิติบุคคลเอกชนโดยกิจกรรมหลักที่เกี่ยวข้องกับองค์กรด้านนี้ค่อนข้างกว้างครอบคลุมถึงการดำเนินงานด้านสังคมสงเคราะห์ ด้านเคหะ ด้านการกุศล และสาธารณประโยชน์ ด้านวัฒนธรรม และด้านกีฬา สันทนการด้วยรายละเอียดโดยสังเขปดังนี้

3.1.1 ด้านสังคมสงเคราะห์

กิจกรรมของมูลนิธิ เช่น สงเคราะห์และช่วยเหลือการบำบัดรักษาผู้เจ็บป่วยที่ยากไร้ การให้ความช่วยเหลือผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส

กิจกรรมของสมาคม เช่น มอบทุนการศึกษา ช่วยเหลือผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาสทางสังคม

3.1.2 ด้านเคหะ

กิจกรรมของมูลนิธิ เช่น สนับสนุนปรับปรุงอาคารสถานที่พักพิงของผู้ป่วยพิเศษ ผู้พิการ เด็กที่ถูกทอดทิ้ง รวมทั้งให้ความรู้ คำปรึกษาทางวิชาชีพ เผยแพร่ผลงานวิชาการ การศึกษาค้นคว้า การวิจัยและพัฒนาทางด้านการเคหะ ด้านสถาปัตยกรรม

กิจกรรมของสมาคม เช่น จัดกิจกรรมเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกของสมาคม

3.1.3 ด้านการกุศล และสาธารณประโยชน์

กิจกรรมของมูลนิธิ เช่น ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประสบสาธารณภัยต่าง ๆ

กิจกรรมของสมาคม เช่น มอบทุนการศึกษา ช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย

3.1.4 ด้านวัฒนธรรม

กิจกรรมของมูลนิธิ เช่น เผยแพร่องค์ความรู้ทางด้านศิลปวัฒนธรรม

กิจกรรมของสมาคม เช่น เสวนาวิชาการ จัดกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก

3.1.5 ด้านกีฬา สันทนการ

กิจกรรมของมูลนิธิ เช่น สนับสนุนอุปกรณ์การกีฬาให้แก่โรงเรียนที่ขาดแคลน

กิจกรรมของสมาคม เช่น จัดทำหลักสูตรสำหรับผู้ฝึกสอน ผู้ตัดสิน และนักกีฬา เพื่อส่งเสริม

การกีฬา

3.2 องค์กรไม่แสวงหากำไรไทยด้านศาสนา หมายถึง องค์กรที่จัดตั้งขึ้นเป็นนิติบุคคลเอกชนโดยมีกิจกรรมหลักที่เกี่ยวข้องโดยสังเขปดังนี้

กิจกรรมของมูลนิธิ เช่น ทำนุบำรุงศาสนา สนับสนุนการสร้างและปฏิสังขรณ์ศาสนสถาน เช่น โบสถ์ สุเหร่า วัด รวมถึงลัทธิและนิกายต่าง ๆ

กิจกรรมของสมาคม เช่น เผยแพร่หลักคำสอนของศาสนา เสวนาวิชาการ จัดพิมพ์หนังสือ หรือวารสาร เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับศาสนา

3.3 องค์กรไม่แสวงหากำไรไทยด้านการศึกษา หมายถึง องค์กรที่จัดตั้งขึ้นเป็นนิติบุคคลเอกชนรวมถึงโรงเรียนเอกชนไม่แสวงหากำไรโดยมีกิจกรรมหลักที่เกี่ยวข้องโดยสังเขปดังนี้

กิจกรรมของมูลนิธิ เช่น สนับสนุนทุนการศึกษาแก่นักศึกษาและนักเรียนที่ขาดแคลน มอบอุปกรณ์การเรียน สื่อการสอน และพัฒนาอาคารสถานที่ให้แก่โรงเรียน จัดฝึกอบรมให้ความรู้ ทำการวิจัยค้นคว้าต่าง ๆ

กิจกรรมของสมาคม เช่น มอบทุนการศึกษา จัดกิจกรรมเชื่อมสัมพันธ์ระหว่างศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบัน และจัดกิจกรรมการศึกษา

กิจกรรมของโรงเรียนเอกชนไม่แสวงหากำไร เช่น อบรมศีลธรรมจริยธรรมให้แก่ศาสนิกชน

3.4 องค์กรไม่แสวงหากำไรไทยด้านสุขภาพ หมายถึง องค์กรที่จัดตั้งขึ้นเป็นนิติบุคคลเอกชน โดยมีกิจกรรมหลักที่เกี่ยวข้องโดยสังเขปดังนี้

กิจกรรมของมูลนิธิ เช่น การสนับสนุนอุปกรณ์การแพทย์ การสร้างอาคารสถานที่ให้แก่โรงพยาบาล การพัฒนาและวิจัยด้านการแพทย์

กิจกรรมของสมาคม เช่น จัดพิมพ์วารสารเผยแพร่ความรู้ จัดสวัสดิการให้แก่สมาชิก จัดโครงการฝึกอบรม จัดประชุมวิชาการ

3.5 องค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศ หมายถึง องค์กรเอกชนต่างประเทศที่เข้ามาดำเนินการช่วยเหลือทั้งหน่วยงาน และประชาชนในประเทศไทย กิจกรรมหลักที่เกี่ยวข้องกับองค์กรดังนี้ เช่น

3.5.1 ด้านศาสนา เช่น สนับสนุนการสร้างและปฏิสังขรณ์ศาสนสถานต่าง ๆ เช่น วัด

3.5.2 ด้านการศึกษา เช่น พัฒนาศักยภาพครูเพื่อให้เด็กมีความรู้เพิ่มขึ้น สนับสนุนทุนแก่เด็กในกลุ่มผู้อพยพ สนับสนุนทุนรายบุคคลแก่เด็กนักเรียนที่ด้อยโอกาส (โดยเฉพาะโรงเรียนพื้นที่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) ฝึกวิชาชีพพื้นฐานให้เด็กนักเรียนมีความรู้เพื่อประกอบอาชีพ รวมถึงสนับสนุนที่พักแก่นักเรียนที่อยู่บนดอยเพื่อสามารถเดินทางไปโรงเรียนซึ่งอยู่ในพื้นที่ราบได้สะดวกขึ้นและสามารถได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

3.5.3 ด้านสังคมสงเคราะห์ เช่น สงเคราะห์และช่วยเหลือบ้านพักคนชรา เลี้ยงอาหารกลางวัน บริจาคของใช้จำเป็นแก่คนชรา

3.5.4 ด้านสุขภาพ เช่น ร่วมกับกระทรวงสาธารณสุขและภาควิชาชีพแพทยศาสตร์ของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทำวิจัยด้านโรคเอดส์ รวมถึงการดูแลผู้ป่วย เยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์ เช่น ดูแลคนในครอบครัวผู้ป่วยให้มีการศึกษา มีอาชีพ

3.5.5 ด้านเคหะ เช่น ร่วมงานวิชาการกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) สนับสนุนอาสาสมัครช่วยสร้างบ้าน เช่น พื้นที่ชุมแพ (ซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่ราชพัสดุและถูกเวนคืนที่) และจัดตั้งกองทุนหมุนเวียนเพื่อที่อยู่อาศัย โดยให้กู้ยืมเงิน (มีการเก็บดอกเบี้ยแต่เพื่อการบริหารจัดการของกองทุน) และไม่เสียค่าแรง เนื่องจากมีอาสาสมัครช่วยในการก่อสร้าง

3.5.6 ด้านกีฬา สันทนาการ เช่น มีอาสาสมัครลงพื้นที่ชุมชนให้เด็กด้อยโอกาสได้เรียนเสริมด้านศิลปะ หรือทำกิจกรรมร่วมกับองค์กรของไทยที่ดำเนินการในเรื่องนี้ นำเด็กในชุมชนไปทัศนศึกษา เช่น อุทยานการเรียนรู้ (Thailand Knowledge Park (TK Park)) ร่วมจัดงานเทศกาลต่าง ๆ เช่น วันเด็ก ลอยกระทง คริสต์มาส

3.5.7 อื่น ๆ เช่น

(1) ด้านแรงงาน เศรษฐกิจ

(2) ด้านกฎหมาย การเมือง ประชาธิปไตย เช่น ส่งเสริมสิทธิมนุษยชน

(3) ด้านสิ่งแวดล้อม พลังงาน เช่น ให้ข้อมูลวิชาการ บริหารจัดการพื้นที่ร่วมกับนักวิจัย ด้านสิ่งแวดล้อมของมหาวิทยาลัย เช่น การดำเนินการในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ลุ่มน้ำภาคกลาง ทั้งนี้ จำนวนองค์กรไม่แสวงหากำไรที่นำมาประเมินความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงิน แก่การก่อการร้ายตามคำนิยามของ FATF ที่กล่าวข้างต้น มีจำนวนทั้งสิ้น 26,236 แห่ง⁴ โดยสามารถแบ่งตามประเภท และจำแนกตามหน่วยกำกับดูแลได้ดังนี้

ประเภทขององค์กร ไม่แสวงหากำไร ที่นำมาประเมิน ความเสี่ยง	จำนวนองค์กรไม่แสวงหากำไรไทย (แห่ง) จำแนกตามหน่วยกำกับดูแล		จำนวนองค์กรไม่แสวงหากำไร ต่างประเทศ (แห่ง) จำแนกตามหน่วยกำกับดูแล		รวมจำนวน องค์กร ไม่แสวงหากำไร (แห่ง)
	กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย	สำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริม การศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ	กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน	กรมความร่วมมือ ระหว่างประเทศ กระทรวง การต่างประเทศ	
1. องค์กรไม่แสวงหา กำไรไทยด้านการ บริการสังคมสงเคราะห์	22,005 - มูลนิธิ 11,078 - สมาคม 10,927 (ไม่สามารถแยก เป็นประเภทย่อย ได้ชัดเจน เนื่องจากองค์กร ไม่แสวงหากำไร สามารถระบุ วัตถุประสงค์ได้ มากกว่า 1 วัตถุประสงค์)	-	-	-	22,005
2. องค์กรไม่แสวงหา กำไรไทยด้านศาสนา	844 - มูลนิธิ 761 - สมาคม 83	-	-	-	844
3. องค์กรไม่แสวงหา กำไรไทยด้านการศึกษา	2,636 - มูลนิธิ 1,254 - สมาคม 1,382	482 (โรงเรียนเอกชน ไม่แสวงหากำไร โดยไม่นับรวม โรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลาม ควบคู่วิชาสามัญ ที่มีมูลนิธิเป็น ผู้รับใบอนุญาตฯ)	-	-	3,118

⁴ จำนวนองค์กรไม่แสวงหากำไรที่นำมาประเมินความเสี่ยงฯ ทั้งสิ้น 26,236 แห่ง เป็นข้อมูล ณ มีนาคม 2562 (ปัจจุบัน)

ประเภทขององค์กร ไม่แสวงหากำไร ที่นำมาประเมิน ความเสี่ยง	จำนวนองค์กรไม่แสวงหากำไรไทย (แห่ง) จำแนกตามหน่วยกำกับดูแล		จำนวนองค์กรไม่แสวงหากำไร ต่างประเทศ (แห่ง) จำแนกตามหน่วยกำกับดูแล		รวมจำนวน องค์กร ไม่แสวงหากำไร (แห่ง)
	กรรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย	สำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริม การศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการจัดงาน กระทรวงแรงงาน	กรมความร่วมมือ ระหว่างประเทศ กระทรวง การต่างประเทศ	
		จำนวน 161 แห่ง ซึ่งจดทะเบียนที่ กรรมการปกครอง)			
4. องค์กรไม่แสวงหา กำไรไทยด้านสุขภาพ	194 - มูลนิธิ 182 - สมาคม 12	-	-	-	194
5. องค์กรไม่แสวงหา กำไรต่างประเทศ	-	-	72 (องค์กรเอกชน ต่างประเทศ โดย ไม่รวมองค์กร ไม่แสวงหากำไรไทย ที่ขอความช่วยเหลือ ทางการเงิน หรืออื่น ๆ จาก ต่างประเทศ จำนวน 9 แห่ง ซึ่งจดทะเบียนที่ กรรมการปกครอง)	3	75
รวมทั้งสิ้น	25,679	482	72	3	26,236

ข้อมูล ณ มีนาคม 2562

4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความเสี่ยงขององค์กรไม่แสวงหากำไร

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายของ
องค์กรไม่แสวงหากำไร ได้ร่วมให้ข้อมูลผ่านการตอบแบบสำรวจ รวมถึงให้ข้อมูลเพิ่มเติมผ่านการประชุมสัมมนา
หารือกลุ่มย่อย สัมภาษณ์เพิ่มเติม และให้ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่อร่างรายงานการประเมินความเสี่ยงของ
องค์กรไม่แสวงหากำไรในคราวการสัมมนารับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ สามารถสรุปข้อมูล
ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

4.1 องค์กรไม่แสวงหากำไรไทยและองค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศที่ดำเนินการในประเทศไทย

4.2 หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

4.2.1 หน่วยกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไร

(1) หน่วยงานกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรไทย ได้แก่ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ โดยกรมการปกครองกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรที่นำมาประเมินความเสี่ยง จำนวน 25,679 แห่ง และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรฯ จำนวน 482 แห่ง รวมองค์กรไม่แสวงหากำไรไทยฯ ทั้งสิ้นจำนวน 26,161 แห่ง

(2) หน่วยงานกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศ ได้แก่ กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน และกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ โดยกรมการจัดหางานกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรฯ จำนวน 72 แห่ง⁵ และกรมความร่วมมือระหว่างประเทศกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรฯ จำนวน 3 แห่ง ทั้งนี้ การกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศของกรมความร่วมมือระหว่างประเทศเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อปี 2526 โดยมีพันธกิจในการลงนามในบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding (MoU)) ในนามรัฐบาลไทยกับองค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศที่เข้ามาให้ความช่วยเหลือตามแผนความร่วมมือระหว่างประเทศ⁶ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากนโยบายการต่างประเทศของประเทศไทยเปลี่ยนแปลงไป โดยไม่ได้มีสถานะเป็นผู้รับความช่วยเหลือจากต่างประเทศแล้วตั้งแต่ปี 2546 (ค.ศ. 2003) อีกทั้งปัจจุบันกิจกรรมที่ดำเนินการภายใต้ MoU ดังกล่าว ก็ไม่สอดคล้องกับบริบทความร่วมมือเพื่อการพัฒนาของประเทศเป็นประเทศผู้ให้ความช่วยเหลือ (Emerging Donor) ดังนั้น กรมความร่วมมือระหว่างประเทศจึงกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศที่ได้ลงนามใน MoU แล้ว จนกว่าจะสิ้นสุดระยะเวลาที่กำหนดใน MoU จากนั้นภารกิจการกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศจะอยู่ที่กรมการจัดหางาน รวมองค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศฯ ทั้งสิ้นจำนวน 75 แห่ง

4.2.2 หน่วยงานข่าวกรอง หน่วยงานด้านความมั่นคง จำนวน 6 หน่วยงาน ได้แก่ (1) สำนักข่าวกรองแห่งชาติ (2) สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (3) หน่วยข่าวกรองทางทหาร กองทัพบก (4) กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (5) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (กองบัญชาการตำรวจสันติบาล และกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 9) และ (6) ศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการกองทัพอากาศ โดยมีบทบาทหน้าที่ประสานข้อมูลด้านการข่าวระหว่างหน่วยงานภายในประเทศ ประสานงานด้านการต่อต้านการก่อการร้ายกับหน่วยข่าวกรองต่างประเทศ รวมถึงตรวจสอบข้อมูลที่เกี่ยวข้องขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่ยื่นคำร้องขอจดทะเบียนและองค์กรไม่แสวงหากำไรต้องสงสัย รวมถึงจัดทำแนวทางของภาครัฐต่อองค์กรไม่แสวงหากำไรที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดชายแดนภาคใต้

4.2.3 สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยมีบทบาทหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางในการจัดทำสำมะโนหรือสำรวจด้วยตัวอย่าง หรืออำนวยความสะดวก เพื่อให้ได้ฐานข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจ

⁵ องค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศในกำกับดูแลของกรมการจัดหางาน ประกอบด้วย (1) องค์กรไม่แสวงหากำไรที่ได้รับอนุญาตจัดตั้งเป็นสำนักงานสาขาประเทศไทย จำนวน 24 แห่ง และ (2) องค์กรไม่แสวงหากำไรที่ได้รับอนุญาตจัดตั้งเป็นสำนักงานภูมิภาค จำนวน 48 แห่ง

⁶ การให้ความช่วยเหลือตามแผนความร่วมมือระหว่างประเทศ องค์กรไม่แสวงหากำไรฯ ดังกล่าวจะได้รับงบประมาณบางส่วนจากรัฐบาลของตนมาให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ ร่วมกับรัฐทำโครงการเป็นหลัก เช่น ด้านสิ่งแวดล้อม อย่างไรก็ตาม องค์กรเอกชนไม่แสวงหากำไรฯ ดังกล่าวก็มีการทำงานร่วมกับองค์กรเอกชนไม่แสวงหากำไรไทยและเอกชนด้วย

สังคม เทคโนโลยีสารสนเทศ และอื่น ๆ ของประเทศ ทั้งนี้ รวมถึงการสำรวจองค์กรไม่แสวงหากำไรที่ดำเนินการในประเทศไทยซึ่งสำนักงานสถิติแห่งชาติได้ดำเนินการสำรวจเป็นประจำทุก 5 ปี

4.2.4 สำนักงาน ปปง. โดยมีบทบาทหน้าที่ในการประสานความร่วมมือด้านข่าวกรองทางการเงินและพัฒนากฎปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้าน AML/CFT ในประเด็นที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับมาตรฐานที่กำหนดโดยร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงตรวจสอบเส้นทางการเงินขององค์กรไม่แสวงหากำไรต้องสงสัย ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการกำกับดูแลด้าน AML/CFT แก่องค์กรไม่แสวงหากำไร รวมถึงร่วมให้ความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายขององค์กรไม่แสวงหากำไรเพื่อป้องกันไม่ให้องค์กรไม่แสวงหากำไรถูกใช้เป็นช่องทางในการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

ทั้งนี้ ยังมีหน่วยงานภาครัฐอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับองค์กรไม่แสวงหากำไรโดยตรง แต่ช่วยให้สามารถกำหนดขอบเขตขององค์กรไม่แสวงหากำไรตามนิยามของ FATF ได้ชัดเจนขึ้น จำนวน 5 แห่ง ได้แก่ (1) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2) กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม (3) กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม (4) สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และ (5) กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

5. กฎหมายหลักที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไร

5.1 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

5.2 กฎกระทรวงว่าด้วยการจดทะเบียนมูลนิธิ การดำเนินกิจการ และการทะเบียนมูลนิธิ พ.ศ. 2545

5.3 พระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคมและมูลนิธิ พ.ศ. 2499 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

5.4 ระเบียบกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมว่าด้วยการเข้ามาดำเนินงานขององค์กรเอกชนต่างประเทศในประเทศไทย พ.ศ. 2541

5.5 ระเบียบคณะกรรมการพิจารณาการดำเนินงานขององค์กรเอกชนต่างประเทศว่าด้วยหลักเกณฑ์การพิจารณาและข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้ามาดำเนินงานขององค์กรเอกชนต่างประเทศในประเทศไทยและการจัดตั้งสำนักงานภูมิภาคในประเทศไทย พ.ศ. 2543

5.6 พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

5.7 ประมวลกฎหมายอาญา

5.8 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. 2559

5.9 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ระเบียบวิธีวิจัย

1. วิธีที่ใช้ในการประเมินความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

สำนักงาน ปปง. ได้ประเมินความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่ดำเนินการในประเทศไทย โดยเก็บข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งที่เป็นแบบสอบถามที่สำนักงาน ปปง. พัฒนาขึ้น และจากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ นอกจากนี้ยังเก็บข้อมูลเพิ่มเติมจากการประชุมสัมมนา ทหารีกลุ่มย่อย สัมภาษณ์เพิ่มเติม และจัดสัมมนารับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดสรุปได้ดังนี้

1.1 การเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม/แบบสำรวจ

สำนักงาน ปปง. ได้พัฒนาแบบสอบถามเพื่อประเมินความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่ดำเนินการในประเทศไทย โดยศึกษาข้อมูล ดังนี้

1.1.1 คำนิยามและข้อแนะนำของคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงิน (Financial Action Task Force (FATF))

1.1.2 คำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญจากธนาคารโลก (World bank) และรายงานการประเมินความเสี่ยงองค์กรไม่แสวงหากำไรของประเทศออสเตรเลีย ปี 2560 ที่ผู้เชี่ยวชาญฯ แนะนำ

1.1.3 แบบสอบถามการประเมินความเสี่ยงองค์กรไม่แสวงหากำไรในระดับภูมิภาค ปี 2560

1.1.4 รายงานการสำรวจองค์การเอกชนที่ไม่แสวงหากำไร พ.ศ. 2556 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

1.1.5 ความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อ (ร่าง) แบบสอบถามฯ ก่อนนำไปใช้ประเมินความเสี่ยง

แบบสอบถามฯ ที่พัฒนาขึ้นมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบบริบทที่เกี่ยวข้องขององค์กรไม่แสวงหากำไรกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ซึ่งรวมถึงรูปแบบของการระดมทุนและการใช้ทุนขององค์กรไม่แสวงหากำไรในการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และนำไปสู่การกำหนดเกณฑ์ในการประเมินความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่ดำเนินการในประเทศไทยต่อไป แบบสอบถามฯ แบ่งเป็น 3 ชุด ประกอบด้วย แบบสอบถามสำหรับองค์กรไม่แสวงหากำไร (แบบสอบถาม NPO-1) สำหรับหน่วยกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไร (แบบสอบถาม NPO-2) และหน่วยข่าวกรอง/หน่วยงานด้านความมั่นคง (แบบสอบถาม NPO-3) โดยสอบถามข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้องของแต่ละภาคส่วน องค์ประกอบของแบบสอบถามแต่ละชุดประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปและการประเมินภัยคุกคาม ส่วนที่ 2 การประเมินจุดเปราะบาง และส่วนที่ 3 ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ แบบสอบถามดังกล่าวได้ส่งให้กลุ่มเป้าหมายตอบแบบสอบถามผ่านระบบออนไลน์ โดยสำนักงาน ปปง. ได้มีหนังสือประสานโดยตรงถึงหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ หน่วยกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไร จำนวน 4 แห่ง หน่วยงานข่าวกรอง หน่วยงานด้านความมั่นคง จำนวน 6 แห่ง และหน่วยงานภายในของสำนักงาน ปปง. ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสิ้นจำนวน 11 แห่ง สำหรับองค์กรไม่แสวงหากำไรทั้งที่เป็นคนไทยและชาวต่างประเทศ สำนักงาน ปปง. ได้ขอความอนุเคราะห์หน่วยกำกับดูแล

องค์กรไม่แสวงหากำไร ประกอบด้วย กรมการปกครอง กรมการจัดหางาน กรมความร่วมมือระหว่างประเทศ และ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ประสานองค์กรไม่แสวงหากำไรในกำกับตอบแบบสอบถามในส่วนที่เกี่ยวข้องผ่านระบบออนไลน์เช่นกัน

อย่างไรก็ตาม พบว่าข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามยังไม่สมบูรณ์ รวมถึงองค์กรไม่แสวงหากำไรที่ตอบแบบสอบถามกลับมามีจำนวนไม่มากนัก สำนักงาน ปปง. สามารถใช้ข้อมูลได้เพียงบางส่วนเพื่อเป็นข้อมูลตั้งต้นสำหรับการเก็บข้อมูลเชิงลึกต่อไป เพื่อให้ได้ข้อมูลจากองค์กรไม่แสวงหากำไรให้มากที่สุด สำนักงาน ปปง. จึงประสานสำนักงานสถิติแห่งชาติซึ่งเป็นหน่วยงานกลางในการจัดทำสำมะโนหรือสำรวจด้วยตัวอย่างหรืออำนวยการ เพื่อให้ได้ฐานข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยีสารสนเทศ และอื่น ๆ ของประเทศ ซึ่งได้สำรวจองค์กรไม่แสวงหากำไรเป็นประจำทุก 5 ปี อยู่แล้ว โดยเพิ่มเติมคำถามในแบบสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติเพื่อเก็บข้อมูลไปในคราวการสำรวจองค์กรไม่แสวงหากำไร ปี พ.ศ. 2561 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ซึ่งมีหน่วยงานในภาคสนามเก็บข้อมูลโดยตรงจากองค์กรไม่แสวงหากำไรในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ

1.2 การเก็บข้อมูลเพิ่มเติมจากแบบสอบถาม/แบบสำรวจ ผ่านการประชุมสัมมนา หรือกลุ่มย่อย สัมภาษณ์เพิ่มเติม

ขณะที่สำนักงาน ปปง. เก็บข้อมูลเพื่อการประเมินความเสี่ยงฯ ในส่วนขององค์กรไม่แสวงหากำไรจากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงาน ปปง. ได้รวบรวมและประมวลผลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามที่สำนักงาน ปปง. พัฒนาขึ้นในส่วนของหน่วยกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไร (แบบสอบถาม NPO-2) และหน่วยงานข่าวกรอง หน่วยงานด้านความมั่นคง (แบบสอบถาม NPO-3) ไว้เป็นฉบับเดียวกันเพื่อความสะดวกในการพิจารณาข้อมูลในภาพรวม โดยแบบสอบถามยังคงประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปและภัยคุกคาม ส่วนที่ 2 การประเมินจุดเปราะบาง และส่วนที่ 3 ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ ทั้งนี้แบบสอบถามแต่ละส่วนยังได้แยกเป็นข้อคำถามที่เป็นข้อเท็จจริง/สถิติ และข้อคำถามความเห็นเพื่อช่วยในการตอบคำถาม (Perception)

จากนั้นสำนักงาน ปปง. จึงได้เชิญหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นหน่วยงานเดิมที่เคยตอบแบบสอบถามผ่านระบบออนไลน์เข้าร่วมประชุมสัมมนา หรือกลุ่มย่อย สัมภาษณ์เพิ่มเติม เพื่อร่วมกันเพิ่มเติมข้อมูลตามแบบสอบถามเพื่อประเมินความเสี่ยงฯ ดังกล่าว จำนวน 7 ครั้ง ซึ่งรวมถึงการประสานขอข้อมูลเพิ่มเติมที่เป็นทางการ สรุปโดยสังเขปดังนี้

1.2.1 การสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำรายงานการประเมินความเสี่ยงขององค์กรไม่แสวงหากำไร ครั้งที่ 1 ในวันที่ 19 กรกฎาคม 2561 ณ โรงแรมแมนดาริน สามย่าน กรุงเทพมหานคร ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ หน่วยกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไร หน่วยงานข่าวกรอง หน่วยงานด้านความมั่นคง และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

1.2.2 การทำหนังสือประสานขอข้อมูลเพิ่มเติมประกอบการจัดทำ (ร่าง) รายงานการประเมินความเสี่ยงขององค์กรไม่แสวงหากำไร กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.2.3 การประชุมหารือเพื่อเก็บข้อมูลเพิ่มเติมกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ ในวันที่ 21 ธันวาคม 2561 ณ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา อาคารรัฐประศาสนภักดี

1.2.4 การประชุมหารือเพื่อจัดทำ (ร่าง) รายงานการประเมินความเสี่ยงขององค์กรไม่แสวงหากำไร ในวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2562 ณ สำนักงาน ปปง. ร่วมกับหน่วยกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไร

1.2.5 การประชุมหารือเพื่อเก็บข้อมูลเพิ่มเติมร่วมกับกรมการปกครอง จำนวน 2 ครั้ง ในวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2562 และวันที่ 18 มีนาคม 2562 ณ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

1.2.6 การประชุมหารือเพื่อเก็บข้อมูลเพิ่มเติมร่วมกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2562 ณ สำนักงาน ปปง.

นอกจากนี้ ยังได้มีการประสานสอบถาม และสัมภาษณ์ผู้แทนหน่วยกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรเพื่อเก็บข้อมูลเพิ่มเติม และจากการประมวลผลและการประเมินความเสี่ยงฯ เบื้องต้น สามารถระบุได้ว่า องค์กรไม่แสวงหากำไรที่ดำเนินการในประเทศไทยที่มีความเสี่ยงสูงเป็นอันดับแรกคือองค์กรไม่แสวงหากำไรที่ดำเนินกิจกรรมเกี่ยวข้องกับพื้นที่ภาคใต้ โดยเฉพาะองค์กรไม่แสวงหากำไรไทยด้านการศึกษา สำนักงาน ปปง. ร่วมกับกรมการปกครอง กรมการจัดหางาน และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจึงได้จัดสัมมนาเพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรการป้องกันตามความเสี่ยงขององค์กรไม่แสวงหากำไรให้แก่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องขึ้นในวันที่ 13 กันยายน 2561 ณ โรงแรมคริสตัล หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

1.3 วิธีการประเมินความเสี่ยงขององค์กรไม่แสวงหากำไร

1.3.1 กำหนดประเด็นพิจารณาภัยคุกคามและจุดเปราะบาง

ประเทศไทยประเมินความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายขององค์กรไม่แสวงหากำไร โดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามและการประชุมสัมมนา หารือกลุ่มย่อย สัมภาษณ์เพิ่มเติม โดยใช้ข้อคำถามที่เป็นข้อเท็จจริง/สถิติเป็นหลักในการกำหนดประเด็นในการประเมินภัยคุกคาม⁷ และจุดเปราะบาง⁸ ทั้งนี้ การประเมินความเสี่ยงฯ ประกอบด้วย การประเมินภัยคุกคามที่เกี่ยวข้องกับองค์กรไม่แสวงหากำไร และการประเมินจุดเปราะบางขององค์กรไม่แสวงหากำไร หน่วยกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไร และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง โดยมีประเด็นการประเมิน จำนวน 21 ประเด็น ดังนี้

(1) ประเมินภัยคุกคาม จำนวน 5 ประเด็น ดังนี้

- 1) การดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ที่มีความเสี่ยงในประเทศไทย
- 2) การดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเทศที่มีความเสี่ยง
- 3) องค์กรไม่แสวงหากำไรที่ดำเนินกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์และมีการดำเนินกิจกรรมระดมทุน แต่ไม่มีการจดทะเบียน หรือขออนุญาต
- 4) องค์กรไม่แสวงหากำไรที่สงสัยหรือมั่นใจว่าเชื่อมโยงกับการก่อการร้ายต่าง ๆ
- 5) ลักษณะคดีที่องค์กรไม่แสวงหากำไรเชื่อมโยงกับการสนับสนุนทางการเงินแก่

การก่อการร้าย

⁷ ประเมินภัยคุกคาม (ปัจจัยภายนอก) พิจารณาสถานการณ์ที่เป็นอยู่ และปัจจัยภายนอกต่าง ๆ เช่น พื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไร

⁸ ประเมินจุดเปราะบาง (ปัจจัยภายใน) พิจารณาการดำเนินการขององค์กรไม่แสวงหากำไรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงกฎหมายมาตรการต่าง ๆ ที่มีอยู่

(2) ประเมินจุดเปราะบาง จำนวน 16 ประเด็น ดังนี้

ประเมินจุดเปราะบางขององค์กรไม่แสวงหากำไร จำนวน 8 ประเด็น ดังนี้

- 1) องค์กรไม่แสวงหากำไรที่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้มาก
- 2) การตรวจสอบได้ของแหล่งเงินทุนขององค์กรไม่แสวงหากำไร
- 3) การตรวจสอบได้ของผู้รับความช่วยเหลือจากองค์กรไม่แสวงหากำไร
- 4) ช่องทางรับความช่วยเหลือขององค์กรไม่แสวงหากำไร
- 5) ช่องทางให้ความช่วยเหลือขององค์กรไม่แสวงหากำไร
- 6) วิธีการให้ความช่วยเหลือขององค์กรไม่แสวงหากำไร
- 7) การเปิดเผยข้อมูลสำคัญขององค์กรไม่แสวงหากำไรต่อสาธารณชน
- 8) การปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงิน

แก่การก่อการร้ายขององค์กรไม่แสวงหากำไร

ประเมินจุดเปราะบางของหน่วยกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไร จำนวน 6 ประเด็น ดังนี้

- 1) การกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรที่ดำเนินการในประเทศไทย โดยการจดทะเบียน หรือได้รับอนุญาต หรือลงนามร่วมกันระหว่างรัฐบาล
- 2) การป้องกันไม่ให้องค์กรไม่แสวงหากำไรที่ถูกปฏิเสธการจดทะเบียน หรือขอใบอนุญาต เลี่ยงไปจดทะเบียนฯ กับหน่วยงานอื่น

- 3) การให้ความรู้ (Outreach Program) แก่องค์กรไม่แสวงหากำไร
- 4) การส่งเสริมความโปร่งใส ตรวจสอบได้แก่องค์กรไม่แสวงหากำไร
- 5) การตรวจติดตาม กำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไร
- 6) การดำเนินมาตรการลงโทษกรณีฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย

ประเมินจุดเปราะบางของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง จำนวน 2 ประเด็น ดังนี้

- 1) มาตรการในการเฝ้าระวังกิจกรรมระดมทุนขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่ไม่ได้จดทะเบียน
- 2) การประสานความร่วมมือในระดับประเทศและต่างประเทศ

1.3.2 ประเมินความเสี่ยงขององค์กรไม่แสวงหากำไร

เพื่อประเมินความเสี่ยงขององค์กรไม่แสวงหากำไร 5 ประเภท ซึ่งได้แก่ (1) องค์กรไม่แสวงหากำไรไทยด้านการบริการสังคมสงเคราะห์ (2) องค์กรไม่แสวงหากำไรไทยด้านศาสนา (3) องค์กรไม่แสวงหากำไรไทยด้านการศึกษา (4) องค์กรไม่แสวงหากำไรไทยด้านสุขภาพ และ (5) องค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศ จำเป็นต้องกำหนดเกณฑ์ในการประเมินภัยคุกคามและจุดเปราะบางในแต่ละประเด็นที่กล่าวข้างต้น (21 ประเด็น) โดยเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงแต่ละประเด็นแบ่งเป็น 4 ระดับ คือ ไม่มีความเสี่ยง (0 คะแนน) ความเสี่ยงต่ำ (1 คะแนน) ความเสี่ยงปานกลาง (2 คะแนน) และความเสี่ยงสูง (3 คะแนน) แล้วจึงนำผลการประเมินภัยคุกคามในภาพรวมและผลการประเมินจุดเปราะบางในภาพรวมขององค์กรไม่แสวงหากำไรแต่ละประเภท มาประเมินเป็นความเสี่ยงขององค์กรไม่แสวงหากำไรนั้น ๆ ทั้งนี้ สำนักงาน ปปง. ร่วมกับหน่วยกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรได้ร่วมกันประเมินความเสี่ยงขององค์กรไม่แสวงหากำไร (เบื้องต้น) และนำผลการประเมินดังกล่าวไปปรับปรุงความคิดเห็นจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

1.4 การสัมมนารับฟังความคิดเห็นต่อ (ร่าง) รายงานการประเมินความเสี่ยงขององค์กรไม่แสวงหากำไร

สำนักงาน ปปง. ตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจึงได้จัดกิจกรรมเพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อ (ร่าง) รายงานการประเมินความเสี่ยงขององค์กรไม่แสวงหากำไร เพื่อปรับปรุงและจัดทำเป็นรายงานการประเมินความเสี่ยงขององค์กรไม่แสวงหากำไรฉบับสมบูรณ์และเผยแพร่แก่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยดำเนินการภายใต้กิจกรรมการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำรายงานการประเมินความเสี่ยงขององค์กรไม่แสวงหากำไร ครั้งที่ 2 ในวันที่ 28 มีนาคม 2562 ณ โรงแรมฮิลล์ กรุงเทพฯ โดยมีผู้แทนขององค์กรไม่แสวงหากำไรทั้งที่เป็นคนไทยและชาวต่างประเทศ หน่วยกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไร สำนักงาน ปปง. และหน่วยงานภาครัฐอื่นที่เกี่ยวข้อง

2. ข้อจำกัดในการประเมินความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยงขององค์กรไม่แสวงหากำไรในชั้นรายละเอียดเป็นการดำเนินการครั้งแรกของประเทศไทย ในเบื้องต้นจึงได้จัดทำรายงานการประเมินความเสี่ยงขององค์กรไม่แสวงหากำไร โดยมุ่งเน้นความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายขององค์กรไม่แสวงหากำไรไทยและองค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศที่ดำเนินการในประเทศไทย โดยการจัดทำรายงานเพื่อประเมินความเสี่ยงขององค์กรไม่แสวงหากำไรในครั้งนี้นี้ยังมีข้อจำกัดเรื่องข้อมูลสถิติ เช่น จำนวนรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยที่เชื่อมโยงกับองค์กรไม่แสวงหากำไรที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย สถิติคดีขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย (โดยข้อมูลที่จัดเก็บอย่างเป็นระบบในปัจจุบันจะเป็นกรณีเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายที่มีการดำเนินคดีส่งฟ้องศาลแล้ว) นอกจากนี้ ยังขาดสถิติการดำเนินงานที่ชัดเจนในส่วนภูมิภาค/จังหวัดของหน่วยกำกับดูแล เช่น การให้ความรู้ (Outreach Program)

การประเมินความเสี่ยงด้านการสนับสนุน ทางการเงินแก่การก่อการร้าย และผลการประเมิน

องค์กรไม่แสวงหากำไรที่ประเมินความเสี่ยงตามที่กล่าวแล้วข้างต้น แบ่งเป็น 5 ประเภท ได้แก่ (1) องค์กรไม่แสวงหากำไรไทยด้านการบริการสังคมสงเคราะห์ (2) องค์กรไม่แสวงหากำไรไทยด้านศาสนา (3) องค์กรไม่แสวงหากำไรไทยด้านการศึกษา (4) องค์กรไม่แสวงหากำไรไทยด้านสุขภาพ และ (5) องค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศ ทั้งนี้ การประเมินความเสี่ยงขององค์กรไม่แสวงหากำไรได้นำข้อคำถามจากแบบสอบถามมากำหนดเป็นประเด็นในการประเมินภัยคุกคาม และจุดเปราะบางขององค์กรไม่แสวงหากำไร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การประเมินความเสี่ยงขององค์กรไม่แสวงหากำไรแยกตามประเด็นการประเมินจำนวน 21 ประเด็น และผลการประเมินความเสี่ยง สรุปได้ดังนี้

1. การประเมินความเสี่ยงขององค์กรไม่แสวงหากำไรแยกตามประเด็นการประเมิน จำนวน 21 ประเด็น

1.1 ประเมินภัยคุกคาม

การประเมินภัยคุกคามในรายงานฉบับนี้ครอบคลุมสาระสำคัญดังนี้

1) การดำเนินกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ที่มีความเสี่ยงในประเทศและต่างประเทศ (ให้และรับความช่วยเหลือ)

2) รูปแบบการระดมทุน (เช่น ทำธุรกิจ และรับบริจาคซึ่งเกี่ยวข้องกับเงินสด) และการใช้ทุน (เช่น ให้ความช่วยเหลือผ่านธนาคารและการโอนเงินนอกระบบ และการซื้ออุปกรณ์ในการก่อความไม่สงบโดยใช้เงินสด)

3) สถานการณ์องค์กรไม่แสวงหากำไร เช่น องค์กรไม่แสวงหากำไรนอกระบบ ความเชื่อมโยงขององค์กรไม่แสวงหากำไรกับกลุ่มก่อการร้ายระดับต่าง ๆ และลักษณะคดีที่องค์กรไม่แสวงหากำไรเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

สำหรับประเด็นการประเมินภัยคุกคาม จำนวน 5 ประเด็น มีรายละเอียดดังนี้

ประเด็นที่ 1 การดำเนินกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ที่มีความเสี่ยงในประเทศไทย

กิจกรรมในที่นี่หมายรวมถึงการให้ความช่วยเหลือและการรับความช่วยเหลือในประเทศไทย และเพื่อประเมินภัยคุกคามในประเด็นการดำเนินกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ที่มีความเสี่ยงในประเทศไทยจึงกำหนดพื้นที่ประเทศไทยเป็น 5 พื้นที่⁹ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้

ผลจากการสำรวจข้อมูลเพื่อระบุพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายของประเทศไทยพบว่า พื้นที่ภาคใต้ถูกกำหนดเป็นพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูงเมื่อเทียบกับพื้นที่ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และกรุงเทพมหานคร เนื่องจากมีกลุ่มก่อความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

⁹ กำหนดพื้นที่ประเทศไทย เป็น 5 พื้นที่สอดคล้องตามการแบ่งพื้นที่จังหวัด “การสำรวจองค์การเอกชนที่ไม่แสวงหากำไร พ.ศ. 2561” ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

และมีคดียี่ห้อองค์กรไม่แสวงหากำไรเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย สำหรับพื้นที่กรุงเทพมหานครถูกกำหนดเป็นพื้นที่ที่มีความเสี่ยงปานกลาง เนื่องจากยังไม่มีคดียี่ห้อองค์กรไม่แสวงหากำไรเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายแต่มีการเคลื่อนไหวขององค์กรไม่แสวงหากำไรในการจัดกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมในพื้นที่ขัดแย้งทั้งในและต่างประเทศ ประกอบกับกรุงเทพมหานครเป็นพื้นที่ที่มีองค์กรไม่แสวงหากำไรหลากหลาย ได้แก่ องค์กรไม่แสวงหากำไรไทยด้านการบริการสังคมสงเคราะห์ องค์กรไม่แสวงหากำไรไทยด้านสุขภาพ และองค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศซึ่งมีการดำเนินกิจกรรมที่หลากหลาย อีกทั้งมีจำนวนองค์กรไม่แสวงหากำไรดังกล่าวในพื้นที่จำนวนมาก ขณะที่พื้นที่ที่เหลือ ได้แก่ พื้นที่ภาคเหนือ ภาคกลาง หรือภาคตะวันออกเฉียงเหนือถูกกำหนดเป็นพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่ำเนื่องจากยังไม่มีคดียี่ห้อองค์กรไม่แสวงหากำไรเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และยังไม่พบสิ่งบ่งชี้ถึงความเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายอย่างมีนัยสำคัญ

การประเมินในประเทศ “การดำเนินกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ที่มีความเสี่ยงในประเทศไทย” จึงพิจารณาโดยใช้เกณฑ์ดังปรากฏตามตาราง และผลการประเมินดังนี้

ระดับความเสี่ยง	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
ต่ำ (1 คะแนน)	องค์กรไม่แสวงหากำไรให้ความช่วยเหลือ และ รับความช่วยเหลือมากที่สุดในพื้นที่ภาคเหนือ ภาคกลาง หรือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ไม่มีองค์กรไม่แสวงหากำไรใด ประเมิน เข้าเกณฑ์นี้
ปานกลาง (2 คะแนน)	องค์กรไม่แสวงหากำไรให้ความช่วยเหลือ หรือ รับความช่วยเหลือมากที่สุดในพื้นที่ กรุงเทพมหานคร	องค์กรไม่แสวงหากำไรไทย - องค์กรด้านการบริการสังคมสงเคราะห์ - องค์กรด้านศาสนา - องค์กรด้านสุขภาพ องค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศ ทั้งนี้ พบว่าองค์กรไม่แสวงหากำไรดังกล่าว ให้ความช่วยเหลือและรับความช่วยเหลือ มากที่สุดในพื้นที่กรุงเทพมหานคร
สูง (3 คะแนน)	องค์กรไม่แสวงหากำไรให้ความช่วยเหลือ หรือ รับความช่วยเหลือมากที่สุดในพื้นที่ภาคใต้	องค์กรไม่แสวงหากำไรไทย - องค์กรด้านการศึกษา ทั้งนี้ พบว่าองค์กรไม่แสวงหากำไรดังกล่าว ให้ความช่วยเหลือและรับความช่วยเหลือ มากที่สุดในพื้นที่ภาคใต้

ประเด็นที่ 2 การดำเนินกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่เกี่ยวข้องกับประเทศที่มีความเสี่ยง

กิจกรรมในที่นี้หมายถึงการให้ความช่วยเหลือและการรับความช่วยเหลือที่เกี่ยวข้องกับต่างประเทศ และเพื่อประเมินภัยคุกคามในประเด็นการดำเนินกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่เกี่ยวข้องกับประเทศที่มีความเสี่ยงจึงกำหนดประเทศที่มีความเสี่ยงต่อการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายจากประเทศที่อยู่ในประกาศของคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงิน (Financial Action Task Force (FATF)) ซึ่งเป็นประเทศที่มีความเสี่ยงสูง และประเทศที่มีข้อบกพร่องเชิงยุทธศาสตร์ด้านการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย¹⁰ รวมทั้งประเทศของบุคคลที่ถูกกำหนด¹¹ โดยสหประชาชาติ (UN Sanction List)

การประเมินในประเด็น “การดำเนินกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่เกี่ยวข้องกับประเทศที่มีความเสี่ยง” จึงพิจารณาโดยใช้เกณฑ์ดังปรากฏตามตาราง และผลการประเมินดังนี้

ระดับความเสี่ยง	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
ต่ำ (1 คะแนน)	องค์กรไม่แสวงหากำไรให้ความช่วยเหลือ และ รับความช่วยเหลือมากที่สุดในพื้นที่ - ประเทศที่ไม่อยู่ในประกาศของคณะทำงานเฉพาะกิจ เพื่อดำเนินมาตรการทางการเงิน (Financial Action Task Force (FATF)) ซึ่งเป็นประเทศที่มี ความเสี่ยงสูง และประเทศที่มีข้อบกพร่องเชิง ยุทธศาสตร์ด้านการฟอกเงินและการสนับสนุน ทางการเงินแก่การก่อการร้าย - ไม่เป็นประเทศของบุคคลที่ถูกกำหนดโดย สหประชาชาติ (UN Sanction List)	ไม่มีองค์กรไม่แสวงหากำไรใด ประเมิน เข้าเกณฑ์นี้
ปานกลาง (2 คะแนน)	องค์กรไม่แสวงหากำไรให้ความช่วยเหลือ หรือ รับความช่วยเหลือมากที่สุดในพื้นที่ - ประเทศที่อยู่ในประกาศของ FATF ซึ่งเป็น ประเทศที่มีความเสี่ยงสูง และประเทศที่มีข้อ บกพร่องเชิงยุทธศาสตร์ด้านการฟอกเงินและ การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย - แต่ไม่เป็นประเทศของบุคคลที่ถูกกำหนดโดย สหประชาชาติ (UN Sanction List)	ไม่มีองค์กรไม่แสวงหากำไรใด ประเมิน เข้าเกณฑ์นี้

¹⁰ รายชื่อประเทศฯ ตามประกาศของ FATF เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2562 (ปัจจุบัน) ได้แก่ เกาหลีเหนือ อิหร่าน เอธิโอเปีย ปากีสถาน เซอร์เบีย ศรีลังกา ซิเรีย ตรินิแดดและโตเบโก ตูนิเซีย เยเมน บาฮามาส บอตสวานา กานา และกัมพูชา

¹¹ บุคคลที่ถูกกำหนด ตามนิยามของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. 2559 หมายความว่า บุคคล คณะบุคคล นิติบุคคล หรือองค์กรตามรายชื่อซึ่งมีมติของหรือประกาศภายใต้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติกำหนดให้เป็นผู้ที่มีการกระทำอันเป็นการก่อการร้าย และสำนักงาน ปปง. ได้ประกาศรายชื่อนั้น โดยเป็นข้อมูล ณ มีนาคม 2562 (ปัจจุบัน)

ระดับความเสี่ยง	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
สูง (3 คะแนน)	องค์กรไม่แสวงหากำไรให้ความช่วยเหลือ หรือ รับความช่วยเหลือมากที่สุดในพื้นที่ - ประเทศของบุคคลที่ถูกกำหนดโดยสหประชาชาติ (UN Sanction List)	องค์กรไม่แสวงหากำไรไทย - องค์กรด้านการศึกษา ให้ความช่วยเหลือมากที่สุดแก่มาเลเซีย และรับความช่วยเหลือมากที่สุดจาก รัฐคูเวต - องค์กรด้านการบริการสังคมสงเคราะห์ แม้จะให้ความช่วยเหลือมากที่สุดแก่ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งไม่อยู่ในเกณฑ์นี้ แต่รับความช่วยเหลือ มากที่สุดจากสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็น ประเทศของบุคคลที่ถูกกำหนดโดย สหประชาชาติ จึงมีความเสี่ยงสูงขึ้น - องค์กรด้านศาสนา แม้จะให้ความช่วยเหลือมากที่สุดแก่ ประเทศเมียนมาซึ่งไม่อยู่ในเกณฑ์นี้ แต่ รับความช่วยเหลือมากที่สุดจากมาเลเซีย ซึ่งเป็นประเทศของบุคคลที่ถูกกำหนด โดยสหประชาชาติ จึงมีความเสี่ยงสูงขึ้น องค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศ แม้จะให้ความช่วยเหลือมากที่สุดแก่ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาซึ่งไม่อยู่ ในเกณฑ์นี้ แต่รับความช่วยเหลือมาก ที่สุดจากประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็น ประเทศของบุคคลที่ถูกกำหนดโดย สหประชาชาติ จึงมีความเสี่ยงสูงขึ้น

หมายเหตุ องค์กรไม่แสวงหากำไรไทยด้านสุขภาพไม่ประเมินประเด็นนี้ เนื่องจากกลุ่มดังกล่าวไม่ได้ตอบ
แบบสอบถามในประเด็นนี้

ประเด็นที่ 3 องค์กรไม่แสวงหากำไรที่ดำเนินกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์และมีการดำเนินกิจกรรมระดมทุน แต่ไม่มีการจดทะเบียน หรือขออนุญาต

องค์กรไม่แสวงหากำไรไทยและองค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศที่ดำเนินการในประเทศไทยมีหน้าที่ปฏิบัติตามกฎหมายที่กำกับดูแลการดำเนินกิจกรรมของตนเอง ทั้งนี้รวมถึงการจดทะเบียนหรือขออนุญาตจากหน่วยกำกับดูแล อย่างไรก็ตาม พบว่ามีองค์กรไม่แสวงหากำไรบางส่วนที่ดำเนินกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์ มีการระดมทุน แต่ไม่มีการจดทะเบียนหรือขออนุญาต ปัจจุบันประเทศไทยยังไม่สามารถระบุจำนวนทั้งหมดขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่อยู่นอกระบบได้ ทราบเพียงว่ามีกลุ่มองค์กรไม่แสวงหากำไรนอกระบบบางส่วนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และในพื้นที่ดังกล่าวบางส่วนเป็นองค์กรไม่แสวงหากำไรที่มีวัตถุประสงค์การดำเนินกิจการเพื่อการศึกษา

การประเมินในประเด็นนี้จึงพิจารณาโดยใช้เกณฑ์ดังปรากฏตามตาราง และผลการประเมินดังนี้

ระดับความเสี่ยง	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
ต่ำ (1 คะแนน)	ทราบจำนวน และประเภทขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่มีการดำเนินการดังกล่าว ในพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศไทย	ไม่มีองค์กรไม่แสวงหากำไรใด ประเมินเข้าเกณฑ์นี้
ปานกลาง (2 คะแนน)	ทราบจำนวน และประเภทขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่ดำเนินการดังกล่าว ในบางพื้นที่ของประเทศไทย	องค์กรไม่แสวงหากำไรไทย - องค์กรด้านการศึกษา
สูง (3 คะแนน)	ไม่ทราบจำนวน และประเภทขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่ดำเนินการดังกล่าว	องค์กรไม่แสวงหากำไรไทย - องค์กรด้านการบริการสังคมสงเคราะห์ - องค์กรด้านศาสนา - องค์กรด้านสุขภาพ องค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศ

ประเด็นที่ 4 องค์กรไม่แสวงหากำไรที่สงสัยหรือมั่นใจว่าเชื่อมโยงกับการก่อการร้ายต่าง ๆ และ ประเด็นที่ 5 ลักษณะคดีที่องค์กรไม่แสวงหากำไรเชื่อมโยงกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

จากการสำรวจการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายขององค์กรไม่แสวงหากำไรสามารถระบุรูปแบบของการระดมทุน และการใช้ทุน สรุปได้ดังนี้ (1) กรณีตัวอย่างทั่วไป ไม่ซับซ้อน องค์กรไม่แสวงหากำไรจะระดมทุนโดยการรับบริจาคซึ่งเกี่ยวข้องกับเงินสดและช่องทางธนาคาร รวมถึงรับการสนับสนุนทุนทั้งในและต่างประเทศซึ่งเกี่ยวข้องกับช่องทางธนาคาร ขณะที่การเคลื่อนย้ายเงินทุนหรือใช้ทุน องค์กรไม่แสวงหากำไรจะนำเงินสดไปซื้ออุปกรณ์ในการก่อความไม่สงบ และให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนกลุ่มศาสนาหนึ่งในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค หรือระดับโลก โดยใช้ช่องทางธนาคารและโปยกัวน¹² และ (2) กรณีตัวอย่างที่มี

¹² โยกัวน คือ การทำธุรกรรมนอกระบบประเภทหนึ่งที่นิยมใช้ในการโอนเงินเข้าออกนอกประเทศโดยไม่ผ่านสถาบันการเงิน

ความซับซ้อน องค์กรไม่แสวงหากำไรฯ จะระดมทุนโดยดำเนินการร่วมกันเป็นเครือข่าย เช่น กรณีทุจริตเงินอุดหนุนของภาครัฐในการสนับสนุนการศึกษา โดยดำเนินการร่วมกันเป็นเครือข่ายระหว่างผู้บริหารขององค์กรไม่แสวงหากำไร สำนักงานบัญชี และเครือข่ายผู้ประกอบการร้านค้า และใช้ช่องทางธนาคาร นอกจากนี้ผลการสำรวจยังพบว่าจำนวนเงินที่นำมาใช้สนับสนุนการปฏิบัติการก่อเหตุ¹³ และการจัดตั้ง¹⁴ มีปริมาณใกล้เคียงกัน ทั้งนี้ในส่วนของการสนับสนุนเงินแก่การปฏิบัติการก่อเหตุจะเกี่ยวข้องกับการเดินทาง และอาวุธและวัตถุระเบิดสูงกว่าประเด็นอื่น

ตัวอย่างคดีที่องค์กรไม่แสวงหากำไรเชื่อมโยงกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย เช่น โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาที่จดทะเบียนเป็นมูลนิธิแห่งหนึ่งในจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ร่วมกับสำนักงานบัญชีและเครือข่ายผู้ประกอบการร้านค้าทุจริตเงินอุดหนุนของภาครัฐในการสนับสนุนการศึกษาแล้วนำเงินที่ได้ไปสนับสนุนกลุ่มก่อความไม่สงบในพื้นที่ อย่างไรก็ตาม พบว่าผู้กระทำความผิดเป็นเพียงกลุ่มหนึ่งของบุคลากรในองค์กรจึงกล่าวได้ว่าองค์กรไม่แสวงหากำไรดังกล่าวถูกใช้เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด ไม่ได้ถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อบังหน้าหรือปกปิดตัวตนและวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของผู้ก่อการร้ายและผู้สนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ทั้งนี้ กรณีดังกล่าวปัจจุบันอยู่ในชั้นการพิจารณาของพนักงานอัยการเพื่อส่งฟ้องต่อศาล/อยู่ระหว่างการดำเนินการในชั้นศาล

การประเมินในประเด็น “องค์กรไม่แสวงหากำไรที่สงสัยหรือมั่นใจว่าเชื่อมโยงกับการก่อการร้ายต่าง ๆ” จึงพิจารณาโดยใช้เกณฑ์ดังปรากฏตามตาราง และผลการประเมินดังนี้

ระดับความเสี่ยง	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
ต่ำ (1 คะแนน)	อาจมีความเชื่อมโยงกับกลุ่มก่อความไม่สงบในประเทศ และ/หรือกลุ่มก่อการร้ายในภูมิภาค และ/หรือกลุ่มก่อการร้ายข้ามชาติอื่น ๆ	องค์กรไม่แสวงหากำไรไทย - องค์กรด้านการบริการสังคมสงเคราะห์ - องค์กรด้านศาสนา - องค์กรด้านสุขภาพ องค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศ
ปานกลาง (2 คะแนน)	มีความเชื่อมโยงกับกลุ่มก่อความไม่สงบในประเทศ และ/หรือกลุ่มก่อการร้ายในภูมิภาค	องค์กรไม่แสวงหากำไรไทย - องค์กรด้านการศึกษา
สูง (3 คะแนน)	มีความเชื่อมโยงกับกลุ่มก่อการร้ายข้ามชาติอื่น ๆ	ไม่มีองค์กรไม่แสวงหากำไรใด ประเมินเข้าเกณฑ์นี้

¹³ การใช้เงินทุนเพื่อการปฏิบัติการก่อเหตุ เช่น ใช้ในการเดินทาง เกี่ยวข้องกับอาวุธและวัตถุระเบิด การฝึกอบรม การโจมตี

¹⁴ การใช้เงินทุนเพื่อการจัดตั้ง เช่น ใช้เป็นเงินเดือน ใช้สนับสนุนหญิงหม้ายและครอบครัว ใช้ในการโฆษณาชวนเชื่อ ปลุกฝังให้เป็นคนหัวรุนแรง และจัดประชุม รวมถึงการรักษาไว้ซึ่งกลุ่มก่อการร้ายและเครือข่าย

การประเมินในประเด็น “ลักษณะคดีที่องค์กรไม่แสวงหากำไรเชื่อมโยงกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย” จึงพิจารณาโดยใช้เกณฑ์ดังปรากฏตามตาราง และผลการประเมินดังนี้

ระดับความเสี่ยง	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
ต่ำ (1 คะแนน)	กรณีที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่ถูกใช้เป็นเครื่องมือ โดยมีเฉพาะเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติในองค์กรเป็นผู้เกี่ยวข้อง	ไม่มีองค์กรไม่แสวงหากำไรใด ประเมินเข้าเกณฑ์นี้
ปานกลาง (2 คะแนน)	กรณีที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่ถูกใช้เป็นเครื่องมือ โดยมีผู้มีอำนาจบริหารจัดการขององค์กรเป็นผู้เกี่ยวข้อง	องค์กรไม่แสวงหากำไรไทย - องค์กรด้านการศึกษา
สูง (3 คะแนน)	กรณีที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่ถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อบังหน้าหรือปกปิดตัวตนและวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของผู้ก่อการร้ายและผู้สนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย	ไม่มีองค์กรไม่แสวงหากำไรใด ประเมินเข้าเกณฑ์นี้

หมายเหตุ ประเด็นนี้ประเมินเฉพาะองค์กรด้านการศึกษา เนื่องจากมีการกระบวนกรดำเนินคดีกับองค์กรไม่แสวงหากำไรในกลุ่มดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม จากการสำรวจข้อมูลเพื่อประเมินความเสี่ยงขององค์กรไม่แสวงหากำไรพบว่า มีกรณีนิติบุคคลที่เป็นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาแต่ไม่อยู่ในขอบเขตของการประเมินความเสี่ยงฯ ในรายงานฉบับนี้¹⁵ มีคดีที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย โดยยอมให้ใช้โรงเรียนเป็นสถานที่ฝึกอาวุธแก่กลุ่มก่อความไม่สงบในพื้นที่ภาคใต้

1.2 ประเมินจุดเปราะบาง

การประเมินจุดเปราะบางในรายงานฉบับนี้ จะพิจารณาเป็น 3 ส่วน ได้แก่

(1) จุดเปราะบางขององค์กรไม่แสวงหากำไร ครอบคลุมสาระสำคัญดังนี้

1) มาตรการควบคุมตรวจสอบขององค์กรไม่แสวงหากำไร ได้แก่ การตรวจสอบแหล่งทุนและบุคคลหรือหน่วยงานที่องค์กรไม่แสวงหากำไรรับและให้ความช่วยเหลือ

2) ความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ได้แก่ ช่องทางรับและให้ความช่วยเหลือ และการเปิดเผยข้อมูลสำคัญต่อสาธารณชน

3) ลักษณะของการดำเนินกิจกรรม ได้แก่ วิธีการให้และรับความช่วยเหลือที่สามารถสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

4) การปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

¹⁵ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาที่ไม่อยู่ในขอบเขตของการประเมินความเสี่ยงฯ ในรายงานฉบับนี้ เนื่องจากสามารถแสวงหากำไรได้ ไม่ใช่ “โรงเรียนการกุศล” ซึ่งหมายถึงโรงเรียนเอกชนที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผู้ยากไร้โดยไม่เก็บค่าธรรมเนียมการศึกษา ที่จัดการเรียนการสอนในลักษณะการกุศล การศึกษาพิเศษ การศึกษาสงเคราะห์

- (2) จุดเปราะบางของหน่วยกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไร ครอบคลุมสาระสำคัญดังนี้
- 1) มาตรการในการตรวจติดตาม กำกับดูแล ได้แก่ ความครอบคลุม เพียงพอของมาตรการที่ใช้ (ตั้งแต่จดทะเบียน อนุญาต จนถึงการลงโทษ)
 - 2) มาตรการเชิงป้องกัน ได้แก่ การป้องกันองค์กรไม่แสวงหากำไรที่ถูกปฏิเสธเสี่ยงไปจดทะเบียนที่หน่วยงานอื่น
 - 3) มาตรการส่งเสริมองค์กรไม่แสวงหากำไร ได้แก่ การให้ความรู้ (Outreach Program) และการส่งเสริมความโปร่งใส ตรวจสอบได้
- (3) จุดเปราะบางของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ครอบคลุมสาระสำคัญดังนี้
- 1) มาตรการในการเฝ้าระวังองค์กรไม่แสวงหากำไรนอกระบบ
 - 2) การประสานความร่วมมือในระดับประเทศและต่างประเทศ

1.2.1 จุดเปราะบางขององค์กรไม่แสวงหากำไร พิจารณาจาก 8 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 องค์กรไม่แสวงหากำไรที่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้มาก

องค์กรไม่แสวงหากำไรที่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้มาก หากขาดมาตรการในการควบคุมภายใน ซึ่งรวมถึงการตรวจสอบแหล่งเงินทุนและผู้รับความช่วยเหลือก็มีโอกาสมากที่จะตกเป็นผู้สนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายโดยไม่รู้ตัว หรืออาจตกเป็นเป้าหมายของผู้ก่อการร้ายที่แฝงตัวเข้ามาและนำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ในการดำเนินกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไร

ข้อมูลจากกรมการจัดหางาน ณ มีนาคม 2562 ระบุว่า องค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศที่ดำเนินการในประเทศไทย มีจำนวน 72 แห่ง โดยแบ่งเป็นองค์กรไม่แสวงหากำไรที่ได้รับอนุญาตจัดตั้งเป็นสำนักงานสาขาประเทศไทย จำนวน 24 แห่ง และเป็นองค์กรไม่แสวงหากำไรที่ได้รับอนุญาตจัดตั้งเป็นสำนักงานภูมิภาคจำนวน 48 แห่ง ซึ่งทำให้องค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศดังกล่าวมีโอกาสเกี่ยวข้องกับแหล่งเงินทุนหรือผู้รับความช่วยเหลือทั้งที่เป็นบุคคล กลุ่มบุคคล หรือนิติบุคคล และหรือส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจในประเทศไทย หรือประเทศอื่นได้มาก ข้อมูลจากกรมการจัดหางานยังระบุว่า มีองค์กรไม่แสวงหากำไรไทยที่ขอความช่วยเหลือทางการเงินหรืออื่น ๆ จากต่างประเทศ จำนวน 9 แห่ง โดยเป็นองค์กรไม่แสวงหากำไรไทยด้านการบริการสังคมสงเคราะห์ จึงกล่าวได้ว่าองค์กรไม่แสวงหากำไรไทยที่ขอความช่วยเหลือทางการเงินหรืออื่น ๆ จากองค์กรเอกชนต่างประเทศดังกล่าวมีโอกาสได้รับทุนสนับสนุนมากกว่าองค์กรไม่แสวงหากำไรไทยที่ไม่ได้ขอความช่วยเหลือ

การประเมินในประเด็น “องค์กรไม่แสวงหากำไรที่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้มาก” จึงพิจารณาโดยใช้เกณฑ์ดังปรากฏตามตาราง และผลการประเมินดังนี้

ระดับความเสี่ยง	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
ต่ำ (1 คะแนน)	เป็นองค์กรไม่แสวงหากำไรที่ไม่ได้ขอความช่วยเหลือทางการเงินจากต่างประเทศ	องค์กรไม่แสวงหากำไรไทย - องค์กรด้านศาสนา - องค์กรด้านการศึกษา - องค์กรด้านสุขภาพ

ระดับความเสี่ยง	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
ปานกลาง (2 คะแนน)	เป็นองค์กรไม่แสวงหากำไรที่ได้รับความช่วยเหลือ ทางการเงินจากต่างประเทศ เฉพาะตาม โครงการที่เสนอขอความช่วยเหลือ	องค์กรไม่แสวงหากำไรไทย - องค์กรด้านการบริการสังคมสงเคราะห์
สูง (3 คะแนน)	เป็นองค์กรไม่แสวงหากำไรที่ได้รับความช่วยเหลือ ทางการเงินจากต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง	องค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศ

ประเด็นที่ 2 การตรวจสอบได้ของแหล่งเงินทุนขององค์กรไม่แสวงหากำไร และประเด็นที่ 3 การตรวจสอบได้ของผู้รับความช่วยเหลือจากองค์กรไม่แสวงหากำไร

การรับและให้ความช่วยเหลือต่าง ๆ เป็นการดำเนินการปกติขององค์กรไม่แสวงหากำไร
อย่างไรก็ตาม หากองค์กรไม่แสวงหากำไรสามารถระบุและตรวจสอบแหล่งเงินทุนที่รับและให้ความช่วยเหลือ
ได้อย่างชัดเจนก็จะเป็นการลดความเสี่ยงที่จะถูกใช้เป็นเครื่องมือในการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย
และแสดงถึงความโปร่งใสในการดำเนินงานขององค์กรไม่แสวงหากำไร

การประเมินในประเด็น “การตรวจสอบได้ของแหล่งเงินทุนขององค์กรไม่แสวงหากำไร”
จึงพิจารณาโดยใช้เกณฑ์ดังปรากฏตามตาราง และผลการประเมินดังนี้

ระดับความเสี่ยง	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
ต่ำ (1 คะแนน)	ทุนส่วนใหญ่มาจากแหล่งเงินที่ตรวจสอบได้ง่าย เช่น เงินสนับสนุนจากรัฐบาล จากองค์กรหลัก องค์กรอื่น ต่างประเทศ องค์กรอื่นในประเทศที่ดำเนินการถูกต้อง	ทุกประเภท
ปานกลาง (2 คะแนน)	ทุนส่วนใหญ่มาจากแหล่งเงินที่ยังสามารถตรวจสอบได้ เช่น ค่าธรรมเนียมสมาชิกที่กำหนดในข้อบังคับ การเรียไร ที่ได้รับอนุญาต	ไม่มีองค์กรไม่แสวงหากำไรใด ประเมิน เข้าเกณฑ์นี้
สูง (3 คะแนน)	ทุนส่วนใหญ่มาจากแหล่งเงินที่ตรวจสอบยาก เช่น เงินบริจาคจากสมาชิก ประชาชนทั่วไป	ไม่มีองค์กรไม่แสวงหากำไรใด ประเมิน เข้าเกณฑ์นี้

การประเมินในประเด็น “การตรวจสอบได้ของผู้รับความช่วยเหลือจากองค์กรไม่แสวงหากำไร”
จึงพิจารณาโดยใช้เกณฑ์ดังปรากฏตามตาราง และผลการประเมินดังนี้

ระดับความเสี่ยง	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
ต่ำ (1 คะแนน)	ผู้รับความช่วยเหลือส่วนใหญ่เป็นหน่วยงานรัฐบาล สามารถตรวจสอบได้ง่าย	ทุกประเภท
ปานกลาง (2 คะแนน)	ผู้รับความช่วยเหลือส่วนใหญ่เป็นสมาชิกของ องค์กร หน่วยงานเอกชนอื่น ๆ หรือประชาชน ที่สามารถตรวจสอบได้	ไม่มีองค์กรไม่แสวงหากำไรใด ประเมิน เข้าเกณฑ์นี้

ระดับความเสี่ยง	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
สูง (3 คะแนน)	ผู้รับความช่วยเหลือส่วนใหญ่เป็นประชาชนทั่วไป โดยไม่มีการตรวจสอบ	ไม่มีองค์กรไม่แสวงหากำไรใด ประเมิน เข้าเกณฑ์นี้

**ประเด็นที่ 4 ช่องทางรับความช่วยเหลือขององค์กรไม่แสวงหากำไร และประเด็นที่ 5 ช่องทาง
ให้ความช่วยเหลือขององค์กรไม่แสวงหากำไร**

ช่องทางในการรับและให้ความช่วยเหลือขององค์กรไม่แสวงหากำไรก็เป็นอีกประเด็นหนึ่งที่ต้อง
ไม่แสวงหากำไรอาจถูกใช้เป็นเครื่องมือในการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายได้ การเลือกใช้ช่องทาง
ในการรับและให้ความช่วยเหลือฯ ที่สามารถตรวจสอบได้ และถูกต้องตามกฎหมาย เช่น ผ่านธนาคาร หรือผู้ให้บริการ
โอนเงินที่ถูกกฎหมาย นอกจากจะสามารถระบุบุคคลหรือหน่วยงานที่องค์กรไม่แสวงหากำไรรับและให้
ความช่วยเหลือได้อย่างชัดเจนแล้ว ยังแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสในการดำเนินงานขององค์กรไม่แสวงหากำไรได้อีกด้วย

การประเมินในประเด็น “ช่องทางรับความช่วยเหลือขององค์กรไม่แสวงหากำไร” จึงพิจารณาโดย
ใช้เกณฑ์ดังปรากฏตามตาราง และผลการประเมินดังนี้

ระดับความเสี่ยง	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
ต่ำ (1 คะแนน)	การรับความช่วยเหลือส่วนใหญ่ผ่านช่องทางที่สามารถ ตรวจสอบได้ เช่น ธนาคาร และผู้ให้บริการโอนเงิน ที่ถูกกฎหมาย	องค์กรไม่แสวงหากำไรไทย - องค์กรด้านสุขภาพ องค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศไทย
ปานกลาง (2 คะแนน)	การรับความช่วยเหลือส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับช่องทาง นอกระบบ เช่น การลงพื้นที่	องค์กรไม่แสวงหากำไรไทย - องค์กรด้านศาสนา - องค์กรด้านการบริการสังคมสงเคราะห์ - องค์กรด้านการศึกษา ทั้งนี้ องค์กรทุกประเภทข้างต้นประเมิน ว่าเป็นการลงพื้นที่ด้วยตนเอง
สูง (3 คะแนน)	การรับความช่วยเหลือส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับช่องทาง ที่ผิดกฎหมาย เช่น ผู้ให้บริการโอนเงินนอกระบบ	ไม่มีองค์กรไม่แสวงหากำไรใด ประเมิน เข้าเกณฑ์นี้

การประเมินในประเด็น “ช่องทางให้ความช่วยเหลือขององค์กรไม่แสวงหากำไร” จึงพิจารณาโดย
ใช้เกณฑ์ดังปรากฏตามตาราง และผลการประเมินดังนี้

ระดับความเสี่ยง	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
ต่ำ (1 คะแนน)	การให้ความช่วยเหลือส่วนใหญ่ผ่านช่องทางที่สามารถ ตรวจสอบได้ เช่น ธนาคาร และผู้ให้บริการโอนเงิน ที่ถูกกฎหมาย	องค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศ

ระดับความเสี่ยง	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
ปานกลาง (2 คะแนน)	การให้ความช่วยเหลือส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับช่องทางนอกระบบ เช่น ลงพื้นที่เอง	องค์กรไม่แสวงหากำไรไทย - องค์กรด้านการบริการสังคมสงเคราะห์ - องค์กรด้านศาสนา - องค์กรด้านการศึกษา - องค์กรด้านสุขภาพ ทั้งนี้ องค์กรทุกประเภทข้างต้นระบุว่า เป็นการลงพื้นที่ด้วยตนเอง
สูง (3 คะแนน)	การให้ความช่วยเหลือส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับช่องทางที่ผิดกฎหมาย เช่น ผู้ให้บริการโอนเงินนอกระบบ	ไม่มีองค์กรไม่แสวงหากำไรใด ประเมินเข้าเกณฑ์นี้

ประเด็นที่ 6 วิธีการให้ความช่วยเหลือขององค์กรไม่แสวงหากำไร

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. 2559 ได้นิยาม “ทรัพย์สิน” โดยหมายความว่า เงิน ทรัพย์สิน หรือวัตถุไม่มีรูปร่างซึ่งอาจมีราคาและอาจถือเอาได้ รวมทั้งดอกผลของเงิน ทรัพย์สิน หรือวัตถุดังกล่าว เอกสารทางกฎหมาย หรือตราสารในรูปแบบใด ๆ ทั้งที่ปรากฏในสื่ออื่นใด กระดาษ หรือรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ที่เป็นหลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์ สิทธิครอบครอง สิทธิเรียกร้อง หรือประโยชน์อื่นใดในทรัพย์สินนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าทรัพย์สินที่สามารถใช้สนับสนุนการก่อการร้าย ได้แก่ เงินสด สิ่งของ และการให้ใช้สถานที่

การประเมินในประเด็นนี้จึงพิจารณาโดยใช้เกณฑ์ดังปรากฏตามตาราง และผลการประเมินดังนี้

ระดับความเสี่ยง	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
ต่ำ (1 คะแนน)	การให้ความช่วยเหลือส่วนใหญ่ไม่ใช่เงินสด สิ่งของ หรือให้ที่พักอาศัยชั่วคราว	องค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศ องค์กรไม่แสวงหากำไรไทย - องค์กรด้านสุขภาพ ทั้งนี้ องค์กรทั้ง 2 ประเภทข้างต้นระบุว่า เป็นการให้บริการด้านสุขภาพและดูแลรักษา
ปานกลาง (2 คะแนน)	การให้ความช่วยเหลือส่วนใหญ่เป็นสิ่งของหรือให้ที่พักอาศัยชั่วคราว	ไม่มีองค์กรไม่แสวงหากำไรใด ประเมินเข้าเกณฑ์นี้
สูง (3 คะแนน)	การให้ความช่วยเหลือส่วนใหญ่เป็นเงินสด	องค์กรไม่แสวงหากำไรไทย - องค์กรด้านศาสนา - องค์กรด้านการบริการสังคมสงเคราะห์ - องค์กรด้านการศึกษา

ประเด็นที่ 7 การเปิดเผยข้อมูลสำคัญขององค์กรไม่แสวงหากำไรต่อสาธารณชน

เนื่องจากองค์กรไม่แสวงหากำไรเกี่ยวข้องกับการระดมทุนและการใช้ทุนเป็นสำคัญ และแม้จะเป็นที่เข้าใจตรงกันว่าการระดมทุนและการใช้ทุนขององค์กรไม่แสวงหากำไรนั้นเป็นไปเพื่อ “งานที่ดี” (Good work) แต่ก็ไม่สามารถปฏิเสธได้ว่าการดำเนินกิจกรรมดังกล่าวอาจเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินเป็นจำนวนมาก ดังนั้น องค์กรไม่แสวงหากำไรจึงควรเปิดเผยข้อมูลสำคัญขององค์กรให้สาธารณชนทราบ เช่น เป้าหมาย วัตถุประสงค์ บุคลากรหลักที่เป็นเจ้าของหรือกำกับดูแลกิจการ และเจ้าหน้าที่อาวุโส ทั้งนี้ นอกจากจะสามารถสนับสนุนการดำเนินการตามกฎหมายที่หน่วยกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรกำหนดให้องค์กรไม่แสวงหากำไรดำเนินการ เช่น แจ้งการเปลี่ยนแปลงข้อมูลผู้บริหาร และรายงานกิจกรรมและงบดุลบัญชีให้หน่วยกำกับดูแลทราบตามรอบระยะเวลาที่กำหนดแล้ว ยังแสดงความโปร่งใสหรือการมีระบบการควบคุมภายในที่ดีขององค์กรไม่แสวงหากำไร อีกทั้งสะท้อนภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือขององค์กรได้อีกด้วย

การประเมินในประเด็นนี้จึงพิจารณาโดยใช้เกณฑ์ดังปรากฏตามตาราง และผลการประเมินดังนี้

ระดับความเสี่ยง	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
ต่ำ (1 คะแนน)	องค์กรไม่แสวงหากำไรส่วนใหญ่ มีการเปิดเผยข้อมูลสำคัญต่อสาธารณชน และสามารถเข้าถึงง่าย	ทุกประเภท
ปานกลาง (2 คะแนน)	องค์กรไม่แสวงหากำไรส่วนใหญ่ มีการเปิดเผยข้อมูลสำคัญต่อสาธารณชน แต่เข้าถึงยาก	ไม่มีองค์กรไม่แสวงหากำไรใด ประเมินเข้าเกณฑ์นี้
สูง (3 คะแนน)	องค์กรไม่แสวงหากำไร ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลสำคัญต่อสาธารณชน	ไม่มีองค์กรไม่แสวงหากำไรใด ประเมินเข้าเกณฑ์นี้

ประเด็นที่ 8 การปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายขององค์กรไม่แสวงหากำไร

องค์กรไม่แสวงหากำไรที่ดำเนินการในประเทศไทยมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่กำกับดูแลการดำเนินกิจกรรมของตนเอง เช่น แจ้งการเปลี่ยนแปลงข้อมูลผู้บริหาร และรายงานกิจกรรมและงบดุลบัญชีให้หน่วยกำกับดูแลทราบตามรอบระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งการดำเนินการตามกฎหมายเฉพาะดังกล่าวก็เป็นมาตรการหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย อย่างไรก็ตาม ยังมีกฎหมายอีกฉบับหนึ่งที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับประเด็นดังกล่าว นั่นคือพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. 2559 โดยมาตรา 8 ตามพระราชบัญญัตินี้ ดังกล่าวได้กำหนดการดำเนินการของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่ถูกกำหนดโดยมติของหรือประกาศภายใต้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ หรือรายชื่อที่ศาลได้พิจารณาและมีคำสั่งกำหนดให้เป็นผู้ที่มีภาระก่อการร้ายเป็นการก่อการร้ายหรือการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง และเมื่อสำนักงาน ปปง. ประกาศรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดดังกล่าวแล้ว บุคคลและองค์กรต่าง ๆ มีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด

จากผลการสำรวจพบว่า องค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศส่วนใหญ่มีมาตรการควบคุมภายในในการตรวจสอบข้อมูลของผู้ที่จะร่วมเป็นหุ้นส่วนและผู้รับทุนสนับสนุนซึ่งรวมถึงผู้ที่รับเงินไปทำโครงการต่อ

โดยตรวจสอบกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ตำรวจสากล องค์กรการกุศลของประเทศที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกล่าวได้ว่า มาตรการควบคุมภายในดังกล่าวสนับสนุนการปฏิบัติตามกฎหมายเพื่อต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

การประเมินในประเด็นนี้จึงพิจารณาโดยใช้เกณฑ์ดังปรากฏตามตาราง และผลการประเมินดังนี้

ระดับความเสี่ยง	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
สูง (3 คะแนน)	- มีการปฏิบัติตามกฎหมายเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับองค์กรของตน - มีการปฏิบัติตามกฎหมายเพื่อต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายบางส่วน	องค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศ
ปานกลาง (2 คะแนน)	- มีการปฏิบัติตามกฎหมายเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับองค์กรของตน - ยังไม่มีการปฏิบัติตามกฎหมายเพื่อต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายที่ชัดเจน	องค์กรไม่แสวงหากำไรไทย - องค์กรด้านการบริการสังคมสงเคราะห์ - องค์กรด้านศาสนา - องค์กรด้านการศึกษา - องค์กรด้านสุขภาพ
สูง (3 คะแนน)	ไม่มีการปฏิบัติตามกฎหมายเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับองค์กรของตน	ไม่มีองค์กรไม่แสวงหากำไรใด ประเมินเข้าเกณฑ์นี้

1.2.2 จุดประบางของหน่วยกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไร พิจารณาจาก 6 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 9 การกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรที่ดำเนินการในประเทศไทย

โดยการจดทะเบียน หรือได้รับอนุญาต หรือลงนามร่วมกันระหว่างรัฐบาล

การดำเนินกิจกรรมเพื่อ “งานที่ดี” (Good work) ขององค์กรไม่แสวงหากำไรหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะเกี่ยวข้องกับการระดมทุนและการใช้ทุน นอกจากนี้ ยังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่ทำให้องค์กรไม่แสวงหากำไรแต่ละแห่งเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้แตกต่างกัน และกล่าวได้ว่าองค์กรไม่แสวงหากำไรมีบทบาทสำคัญในเศรษฐกิจโลก รวมทั้งในระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย อย่างไรก็ตามในฐานะหน่วยกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไร จำเป็นต้องมีมาตรการในการดำเนินการเพื่อให้มั่นใจว่าองค์กรไม่แสวงหากำไรที่ดำเนินการในประเทศไทยเหล่านั้นมีวัตถุประสงค์การดำเนินงานสอดคล้องกับที่กฎหมายไทยหรือนโยบายของรัฐบาลกำหนด มาตรการเบื้องต้นที่หน่วยกำกับดูแลใช้คือการพิจารณารับจดทะเบียน หรือให้อนุญาต หรือลงนามร่วมกันระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลต่างประเทศ

จากผลการสำรวจฯ พบว่า องค์กรไม่แสวงหากำไรที่ดำเนินการในประเทศไทยต้องได้รับการจดทะเบียน หรือได้รับอนุญาต หรือมีการลงนามร่วมกันระหว่างรัฐบาล โดยมีกฎหมายเฉพาะกำหนดคุณสมบัติและหลักฐานที่ต้องใช้ประกอบการพิจารณารับจดทะเบียน หรืออนุญาต หรือลงนาม นอกจากนี้ ยังพบว่าการจัดทำงานซึ่งเป็นหน่วยกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศมีกลไกการพิจารณาอนุญาตที่เป็นรูปธรรมและบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในรูปของคณะกรรมการพิจารณาการดำเนินงานขององค์กรเอกชนต่างประเทศ

การประเมินในประเด็นนี้จึงพิจารณาโดยใช้เกณฑ์ดังปรากฏตามตาราง และผลการประเมินดังนี้

ระดับความเสี่ยง	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
ต่ำ (1 คะแนน)	องค์กรไม่แสวงหากำไรที่มีคุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนด ต้องจดทะเบียน หรือได้รับอนุญาต หรือมีการลงนามร่วมกันระหว่างรัฐบาล	ทุกประเภท
ปานกลาง (2 คะแนน)	องค์กรไม่แสวงหากำไร ต้องจดทะเบียน หรือได้รับอนุญาต หรือมีการลงนามร่วมกันระหว่างรัฐบาล แต่มีการยกเว้นสำหรับองค์กรไม่แสวงหากำไรบางประเภท	ไม่มีองค์กรไม่แสวงหากำไรใด ประเมินเข้าเกณฑ์นี้
สูง (3 คะแนน)	องค์กรไม่แสวงหากำไร ไม่จำเป็นต้องจดทะเบียน หรือไม่จำเป็นต้องได้รับอนุญาต หรือไม่จำเป็นต้องมีการลงนามร่วมกันระหว่างรัฐบาล	ไม่มีองค์กรไม่แสวงหากำไรใด ประเมินเข้าเกณฑ์นี้

ประเด็นที่ 10 การป้องกันไม่ให้องค์กรไม่แสวงหากำไรที่ถูกปฏิเสธการจดทะเบียนหรือขอใบอนุญาต เสี่ยงไปจดทะเบียนฯ กับหน่วยงานอื่น

ดังที่กล่าวข้างต้นว่า หน่วยกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรจำเป็นต้องมีมาตรการในการดำเนินการเพื่อให้มั่นใจว่าองค์กรไม่แสวงหากำไรที่ดำเนินการในประเทศไทยเหล่านั้นมีวัตถุประสงค์การดำเนินงานสอดคล้องกับกฎหมายไทยหรือนโยบายของรัฐบาลกำหนด ซึ่งมาตรการเบื้องต้นที่หน่วยกำกับดูแลใช้คือ การพิจารณาจดทะเบียน หรือให้อนุญาต หรือลงนามร่วมกันระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลต่างประเทศ ทั้งนี้มีหน่วยงานรับผิดชอบการดำเนินการดังกล่าวกับองค์กรไม่แสวงหากำไรแต่ละกลุ่มชัดเจน และไม่ซ้ำซ้อนกัน อย่างไรก็ตาม หากเกิดกรณีที่หน่วยกำกับดูแลปฏิเสธการจดทะเบียนหรือขอใบอนุญาตขององค์กรไม่แสวงหากำไรไทยหรือองค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศ หรือไม่มีการลงนามระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลต่างประเทศ หน่วยกำกับดูแลดังกล่าวควรมีมาตรการหรือการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการแลกเปลี่ยนแบ่งปันข้อมูลและดำเนินการที่เกี่ยวข้องต่อไป

หน่วยกำกับดูแลแจ้งว่าไม่พบกรณีดังกล่าว อย่างไรก็ตาม กรมการจัดหางานซึ่งเป็นหน่วยกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศได้ให้ข้อมูลกรณีดังกล่าวว่ามีการแจ้งการไม่อนุญาตต่อองค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศนั้น ๆ ไปยังหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยงานที่ร่วมอยู่ในคณะกรรมการพิจารณาการดำเนินงานขององค์กรเอกชนต่างประเทศ เช่น กรมการปกครองซึ่งเป็นหน่วยกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรไทย กรมองค์การระหว่างประเทศ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง กองบัญชาการตำรวจสันติบาล เพื่อตรวจสอบติดตามพฤติการณ์ความเคลื่อนไหวขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่ไม่ได้รับอนุญาตดังกล่าว รวมทั้งมีการประสานตรวจสอบกับกระทรวงพาณิชย์ตามอำนาจของคณะกรรมการฯ อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตว่าองค์ประกอบของคณะกรรมการพิจารณาการดำเนินงานขององค์กรเอกชนต่างประเทศยังขาดหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการ เช่น สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนซึ่งเป็นอีกหน่วยงานหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรไทยด้านการศึกษา

การประเมินในประเด็นนี้จึงพิจารณาโดยใช้เกณฑ์ดังปรากฏตามตาราง และผลการประเมินดังนี้

ระดับความเสี่ยง	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
ต่ำ (1 คะแนน)	มีวิธีการป้องกันสำหรับองค์กรไม่แสวงหากำไรไทย และองค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศ	ทุกประเภท
ปานกลาง (2 คะแนน)	มีวิธีการป้องกันสำหรับองค์กรไม่แสวงหากำไรไทย หรือองค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศ	ไม่เข้าเกณฑ์การประเมินนี้
สูง (3 คะแนน)	ไม่มีวิธีการป้องกันสำหรับองค์กรไม่แสวงหากำไรไทย และองค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศ	ไม่เข้าเกณฑ์การประเมินนี้

ประเด็นที่ 11 การให้ความรู้ (Outreach Program) แก่องค์กรไม่แสวงหากำไร

การป้องกันองค์กรไม่แสวงหากำไรจากการถูกใช้เป็นเครื่องมือในการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายที่ยั่งยืนคือการให้ความรู้สร้างความเข้าใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องแก่องค์กรเหล่านั้น ในเบื้องต้นหน่วยกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรจึงจำเป็นต้องให้ความรู้ สร้างความเข้าใจในการดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการดำเนินกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไร รวมถึงจัดให้มีการให้ความรู้ สร้างความเข้าใจในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. 2559 ซึ่งเป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายโดยตรง นอกจากนี้ การให้ความรู้ สร้างความเข้าใจที่จะเกิดประโยชน์มากและทันสถานการณ์จำเป็นต้องพิจารณาถึงประเภทขององค์กรไม่แสวงหากำไร หรือองค์กรไม่แสวงหากำไรในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงเป็นอันดับแรก

จากผลการสำรวจสามารถสรุปกิจกรรมให้ความรู้ (Outreach Program) แก่องค์กรไม่แสวงหากำไรได้ดังนี้

(1) กิจกรรมให้ความรู้ (Outreach Program) แก่องค์กรไม่แสวงหากำไรไทย

1) กรมการปกครองซึ่งกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรไทยครอบคลุมทุกประเภทที่นำมาประเมินความเสี่ยงฯ ได้แก่ องค์กรไม่แสวงหากำไรไทยด้านการบริการสังคมสงเคราะห์ ด้านศาสนา ด้านการศึกษา และด้านสุขภาพ มีการจัดกิจกรรมให้ความรู้ แก่องค์กรไม่แสวงหากำไรในการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องของกรมการปกครองและร่วมมือกับสำนักงาน ปปง. ในการให้ความรู้สร้างความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย โดยส่วนกลางมีการจัดกิจกรรมลงพื้นที่เป็นรายภาค ครอบคลุมพื้นที่ประเทศไทย จำนวน 6 ครั้ง/ปี

2) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนซึ่งกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรไทย ด้านการศึกษามีการจัดกิจกรรมให้ความรู้ แก่องค์กรไม่แสวงหากำไรในการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยแบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ เฉพาะองค์กรไม่แสวงหากำไรที่มีความเสี่ยงได้แก่โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 5 ครั้ง/ปี และองค์กรไม่แสวงหากำไรในกำกับทั่ว ๆ ไป โดยให้ความรู้ฯ ตามแผนการดำเนินงานปกติเป็นประจำทุกปี

(2) กิจกรรมให้ความรู้ (Outreach Program) แก่องค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศ

1) กรรมการจัดหางานซึ่งกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศที่ได้รับอนุญาตจัดตั้งเป็นสำนักงานสาขาประเทศไทย และองค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศที่ได้รับอนุญาตจัดตั้งเป็นสำนักงานภูมิภาค มีการจัดกิจกรรมให้ความรู้ฯ แก่องค์กรไม่แสวงหากำไรในการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องแก่องค์กรไม่แสวงหากำไรทุกแห่งและทุกครั้งที่มีการขออนุญาตดำเนินการ ซึ่งรวมถึงการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตด้วย โดยมีสถิติการให้ความรู้ฯ ดังนี้ ปี 2558 จำนวน 72 ครั้ง ปี 2559 จำนวน 58 ครั้ง และปี 2560 จำนวน 50 ครั้ง

2) กรมความร่วมมือระหว่างประเทศซึ่งกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศที่เข้ามาให้ความช่วยเหลือตามแผนความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยมีการลงนาม MoU ระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลต่างประเทศ ซึ่งปัจจุบันเหลือเพียง 3 แห่ง และจะดูแลจนสิ้นสุดระยะเวลาที่กำหนดใน MoU จากนั้นภารกิจกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศจะอยู่ที่กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน โดยในปี 2560 กรมความร่วมมือระหว่างประเทศจึงได้ร่วมมือกับกระทรวงแรงงานจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการให้องค์กรไม่แสวงหากำไรในกำกับทุกแห่งเพื่อให้ความรู้และแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายของกระทรวงแรงงาน

(3) กิจกรรมให้ความรู้ (Outreach Program) แก่องค์กรไม่แสวงหากำไรไทยและองค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศ โดยในปี 2561 สำนักงาน ปปง. ในฐานะหน่วยงานกลางด้าน AML/CFT ร่วมกับกรมการปกครอง กรมการจัดหางาน และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในฐานะหน่วยกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไร ได้จัดกิจกรรมเพื่อให้ความรู้สร้างความเข้าใจถึงความสำคัญจำเป็นของการปฏิบัติตามแนวทางการกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องซึ่งรวมถึงพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. 2559 และความเสี่ยงขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่อาจถูกใช้เป็นช่องทางในการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ขณะเดียวกันก็รับฟังปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานตามแนวทางการกำกับดูแลฯ และข้อเสนอแนะจากองค์กรไม่แสวงหากำไร และตอบข้อซักถามต่าง ๆ ทั้งนี้ กิจกรรมให้ความรู้ดังกล่าวเป็นการดำเนินการตามความเสี่ยงโดยมุ่งเน้นองค์กรไม่แสวงหากำไรไทย (โดยเฉพาะองค์กรไม่แสวงหากำไรไทยด้านการศึกษา) และองค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศที่มีการดำเนินกิจกรรมเกี่ยวข้องกับพื้นที่ภาคใต้ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูงของประเทศไทย โดยหน่วยงานผู้จัดได้ลงพื้นที่เพื่อให้ความรู้ฯ ณ จังหวัดสงขลา จำนวน 1 ครั้ง

การประเมินในประเด็นนี้จึงพิจารณาโดยใช้เกณฑ์ดังปรากฏตามตาราง และผลการประเมินดังนี้

ระดับความเสี่ยง	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
ต่ำ (1 คะแนน)	- ให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย และการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายแก่องค์กรไม่แสวงหากำไร และ - มุ่งเน้นไปที่องค์กรไม่แสวงหากำไรบางส่วนที่มีความเสี่ยงสูง	ทุกประเภท
ปานกลาง (2 คะแนน)	- ให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย และการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายแก่องค์กรไม่แสวงหากำไร	ไม่เข้าเกณฑ์การประเมินนี้

ระดับความเสี่ยง	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
	- ยังขาดการมุ่งเน้นไปที่องค์กรไม่แสวงหากำไรที่มีความเสี่ยงสูง	
สูง (3 คะแนน)	- ให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย - ยังขาดการให้ความรู้เรื่องการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายแก่องค์กรไม่แสวงหากำไร	ไม่เข้าเกณฑ์การประเมินนี้

ประเด็นที่ 12 การส่งเสริมความโปร่งใส ตรวจสอบได้แก่องค์กรไม่แสวงหากำไร

ความโปร่งใสในการดำเนินกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไรและความเชื่อมั่นของสาธารณชนเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้องค์กรไม่แสวงหากำไรดำเนินอยู่ได้ และยังคงมีบทบาทอย่างสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมไทย ทั้งนี้ หน่วยงานภาครัฐในฐานะหน่วยกำกับดูแลสามารถมีบทบาทในการส่งเสริมสนับสนุนให้้องค์กรไม่แสวงหากำไรมีการดำเนินการที่โปร่งใส ตรวจสอบได้

จากการสำรวจพบว่า หน่วยกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรไทยและองค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศมีการให้ข้อเสนอแนะ เพื่อส่งเสริมความโปร่งใส ตรวจสอบได้แก่องค์กรไม่แสวงหากำไร สรุปได้ดังนี้

(1) กรมการปกครอง ดำเนินการโดยให้้องค์กรไม่แสวงหากำไรยื่นข้อบังคับที่ได้รับการจดทะเบียนเป็นหลัก ให้ความสำคัญต่อการเปิดเผยข้อมูลที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน โปร่งใส และส่งรายงานประจำปีตรงเวลารวมถึงกำกับให้ดำเนินการตามแนวปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาล ทั้งนี้ ยังได้ให้ข้อเสนอแนะ ดังกล่าวในการตรวจตราควบคุมดูแลการดำเนินการขององค์กรไม่แสวงหากำไรในพื้นที่ในแต่ละปีด้วย

(2) กรมการจัดหางาน ดำเนินการโดยให้้องค์กรไม่แสวงหากำไรระบุแหล่งที่มาของเงินทุน กำหนดให้ระดมเงินหรือโอนเงินจากต่างประเทศผ่านระบบธนาคาร โดยเป็นข้อบังคับว่ากรณีมีการโอนเงินจะต้องแสดงหลักฐานการโอนเงินจากต่างประเทศ นอกจากนี้ ยังพิจารณาจากงบดุลว่ามีการใช้จ่ายเงินในการทำกิจกรรมหรือโครงการจริงหรือไม่

(3) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ดำเนินการโดยจัดทำคู่มือการเบิกเงินอุดหนุน พร้อมทั้งมอบหมายให้หน่วยงานในพื้นที่ คือ สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัด และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดออกให้คำแนะนำทุกปี

การประเมินในประเด็นนี้จึงพิจารณาโดยใช้เกณฑ์ดังปรากฏตามตาราง และผลการประเมินดังนี้

ระดับความเสี่ยง	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
ต่ำ (1 คะแนน)	มีข้อเสนอแนะหรือแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) แก่้องค์กรไม่แสวงหากำไรไทย และ้องค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศ	ทุกประเภท
ปานกลาง (2 คะแนน)	มีข้อเสนอแนะหรือแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) แก่้องค์กรไม่แสวงหากำไรไทย หรือ้องค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศ	ไม่เข้าเกณฑ์การประเมินนี้

ระดับความเสี่ยง	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
สูง (3 คะแนน)	ยังไม่มีข้อแนะนำหรือแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) แก่องค์กรไม่แสวงหากำไรไทย และองค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศ	ไม่เข้าเกณฑ์การประเมินนี้

ประเด็นที่ 13 การตรวจติดตาม กำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไร

หน่วยกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรจำเป็นต้องมีมาตรการในการดำเนินการเพื่อให้มั่นใจว่า องค์กรไม่แสวงหากำไรที่ดำเนินการในประเทศไทยมีวัตถุประสงค์การดำเนินงานสอดคล้องกับที่กฎหมายไทยหรือนโยบายของรัฐบาลกำหนด ทั้งนี้รวมถึงเมื่อองค์กรไม่แสวงหากำไรนั้น ๆ ดำเนินกิจกรรมไปแล้วหน่วยกำกับดูแล ก็ยังคงมีหน้าที่ในการตรวจติดตาม กำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรผ่านการดำเนินการต่าง ๆ

จากการสำรวจพบว่า การตรวจติดตาม กำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรไทยและองค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศมีความหลากหลาย สรุปได้ดังนี้

1. การตรวจรายงานประจำปีขององค์กรไม่แสวงหากำไรไทยและองค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศ โดยพบว่ากรมการจัดหางาน กรมความร่วมมือระหว่างประเทศ และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนมีการตรวจรายงานประจำปีขององค์กรไม่แสวงหากำไรทุกแห่ง สำหรับกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทยมีการตรวจสอบรายงานประจำปี และเร่งรัดให้นายทะเบียนในแต่ละพื้นที่ตรวจรายงานประจำปีของ องค์กรไม่แสวงหากำไรในพื้นที่ดูแลแต่การตรวจรายงานประจำปีของหน่วยกำกับดูแลยังไม่สามารถตรวจสอบ ผลการดำเนินการขององค์กรไม่แสวงหากำไรในกำกับได้ทุกแห่ง เนื่องจากองค์กรไม่แสวงหากำไรส่งรายงานประจำปี ไม่ครบทุกแห่ง ปัญหาที่พบ เช่น การบริหารกิจการภายในไม่ต่อเนื่องจึงไม่สามารถรายงานผลการดำเนินการได้ และองค์กรไม่แสวงหากำไรบางแห่งไม่มีการดำเนินการหรือได้รับแจ้งว่าไม่ได้ดำเนินการแล้วแต่ไม่ได้ขอยกเลิก อย่างเป็นทางการ

2. การตรวจองค์กรไม่แสวงหากำไร ณ สถานประกอบการขององค์กรไม่แสวงหากำไรไทยและ องค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศ โดยพบว่ากรมการจัดหางานดำเนินการตรวจองค์กรไม่แสวงหากำไร ณ สถานประกอบการทุกแห่ง ขณะที่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนและกรมการปกครองซึ่งมี องค์กรไม่แสวงหากำไรในกำกับเป็นจำนวนมากและมีภาระงานมาก ดำเนินการออกตรวจ ณ สถานประกอบการ เฉพาะองค์กรไม่แสวงหากำไรที่มีความเสี่ยง เช่น สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนสุ่มตรวจ โรงเรียนเอกชนไม่แสวงหากำไรที่มีความเสี่ยงในการเบิกจ่ายเงินอุดหนุน และกรมการปกครองดำเนินการออกตรวจ มูลนิธิและสมาคมที่มีข้อร้องเรียน มีการขอเรียไ้เป็นเงินจำนวนมาก และขอจัดตั้งสาขาที่ต่างจังหวัด สำหรับ กรมความร่วมมือระหว่างประเทศซึ่งกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศที่เข้ามาดำเนินการตามที่มี การลงนามในบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลต่างประเทศ จะไม่มีการตรวจ ณ สถานประกอบการ (เป็นการเยี่ยมชมสำนักงานในบางโอกาสเท่านั้น) แต่ได้ขอความร่วมมือจากกองบัญชาการตำรวจสันติบาลให้มีการตรวจสอบประวัติ และพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ชาวต่างประเทศ ทุก 2 ปี (นอกเหนือจากการตรวจสอบแผนงาน ขององค์กรไม่แสวงหากำไรในกำกับดูแลทุกแห่ง การตรวจสอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปี และการร่วม สังเกตการณ์กิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไรในกำกับดูแล)

3. การตรวจติดตามอื่นๆ เช่น กรรมการจัดหางาน และกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ ซึ่งกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศ มีการร่วมสังเกตการณ์กิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไรในกำกับ เพื่อระวังและประสานอย่างใกล้ชิดในการกำกับดูแลกิจกรรมที่สุ่มเสี่ยงจะถูกใช้เป็นเครื่องมือในการระดมทุนเพื่อสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย กรรมการปกครองดำเนินการในลักษณะกำกับให้ปฏิบัติ เป็นการชักจูงความเข้าใจและสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนมีการดำเนินการโดยติดตามการใช้เงินอุดหนุน โดยการสุ่มตรวจสอบสถิติการตรวจสอบรายงานประจำปี การตรวจสอบ ณ สถานที่ และการดำเนินการอื่นๆ ของหน่วยกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2556 - 2560) สรุปได้ดังนี้

การดำเนินการ	จำนวน (แห่ง)				
	พ.ศ. 2556	พ.ศ. 2557	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560
(1) ตรวจสอบจากรายงานประจำปี					
1) กรรมการปกครอง	ไม่มีการเก็บข้อมูลสถิติ	ไม่มีการเก็บข้อมูลสถิติ	1,405 (ข้อมูลเฉพาะในเขตกรุงเทพฯ)	1,535 (ข้อมูลเฉพาะในเขตกรุงเทพฯ)	1,581 (ข้อมูลเฉพาะในเขตกรุงเทพฯ)
2) กรรมการจัดหางาน	43	10	71	58	50
3) กรมความร่วมมือระหว่างประเทศ	6	6	6	6	6
4) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	592	592	592	592	592
(2) ตรวจสอบ ณ สถานที่					
1) กรรมการปกครอง	ไม่มีการเก็บข้อมูลสถิติ	ไม่มีการเก็บข้อมูลสถิติ	ไม่มีการเก็บข้อมูลสถิติ	1	3
2) กรรมการจัดหางาน	43	10	71	58	50
3) กรมความร่วมมือระหว่างประเทศ	-	-	-	-	-
4) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	กรุงเทพฯ 270 แห่ง ภูมิภาค 80 แห่ง	กรุงเทพฯ 270 แห่ง ภูมิภาค 80 แห่ง	กรุงเทพฯ 270 แห่ง ภูมิภาค 80 แห่ง	กรุงเทพฯ 270 แห่ง ภูมิภาค ให้แต่ละจังหวัด ดำเนินการตาม แผน	กรุงเทพฯ 270 แห่ง ภูมิภาค ให้แต่ละจังหวัด ดำเนินการตาม แผน
(3) การดำเนินการอื่นๆ (โปรตระกูล)					
1) กรรมการปกครอง: กำกับให้ปฏิบัติ ชักจูงความเข้าใจ	ไม่มีการเก็บข้อมูลสถิติ	ไม่มีการเก็บข้อมูลสถิติ	ไม่มีการเก็บข้อมูลสถิติ	ไม่มีการเก็บข้อมูลสถิติ	10
2) กรรมการจัดหางาน: ร่วมสังเกตการณ์กิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไร	43	10	71	58	50

การดำเนินการ	จำนวน (แห่ง)				
	พ.ศ. 2556	พ.ศ. 2557	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560
3) กรมความร่วมมือระหว่างประเทศ: ร่วมสังเกตการณ์กิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไร	-	-	-	2	1
4) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน: ติดตามการใช้จ่ายเงินอุดหนุน โดยการสุ่มตรวจ	6	-	6	15	15

การประเมินในประเด็นนี้จึงพิจารณาโดยใช้เกณฑ์ดังปรากฏตามตาราง และผลการประเมินดังนี้

ระดับความเสี่ยง	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
ต่ำ (1 คะแนน)	มีการตรวจติดตาม กำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย แต่ยังไม่ครอบคลุมเพียงพอ	ทุกประเภท
ปานกลาง (2 คะแนน)	มีการตรวจติดตาม กำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรผ่านการตรวจรายงานประจำปีเท่านั้น	ไม่เข้าเกณฑ์การประเมินนี้
สูง (3 คะแนน)	ไม่มีการตรวจติดตาม กำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไร	ไม่เข้าเกณฑ์การประเมินนี้

ประเด็นที่ 14 การดำเนินมาตรการลงโทษกรณีฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย

ดังที่กล่าวแล้วข้างต้นว่าหน่วยกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรมีหน้าที่ในการตรวจติดตามกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรผ่านการดำเนินการต่าง ๆ และเมื่อหน่วยกำกับดูแลพบว่าองค์กรไม่แสวงหากำไรนั้น ๆ ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย จำเป็นต้องมีการดำเนินมาตรการลงโทษ ทั้งนี้ เพื่อตัดช่องทางหรือโอกาสที่องค์กรไม่แสวงหากำไรจะถูกใช้เป็นช่องทางในการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย รวมถึงเพื่อคงไว้ซึ่งความน่าเชื่อถือและภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่ดำเนินการในประเทศไทย

จากการสำรวจพบว่า กรณีพบการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมายขององค์กรไม่แสวงหากำไร หน่วยกำกับดูแลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีอำนาจดำเนินการทั้งมาตรการทางปกครอง ทางแพ่ง ทางอาญา และอื่น ๆ ดังนี้

1. การดำเนินมาตรการทางปกครอง

1.1 กรมการปกครอง มีอำนาจสั่งถอนชื่อสมาคมออกจากทะเบียนได้ เช่น ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ **มาตรา 102** ในกรณีที่วัตถุประสงค์หรือการดำเนินกิจการของสมาคมขัดต่อกฎหมายหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรืออาจเป็นภัยอันตรายต่อความสงบสุขของประชาชนหรือความมั่นคงของรัฐ สมาคมหยุดดำเนินกิจการติดต่อกันตั้งแต่สองปีขึ้นไป หรือให้หรือปล่อยให้บุคคลอื่นซึ่งมิใช่กรรมการของสมาคมเป็นผู้ดำเนินกิจการของสมาคม หรือเมื่อสมาคมมีสมาชิกเหลือน้อยกว่าสิบคนมาเป็นเวลาติดต่อกันกว่าสองปี และ **มาตรา 105**

ให้ประกาศการเลิกสมาคมดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษา นอกจากนี้ ยังมีอำนาจถอนชื่อกรรมการของสมาคมที่ดำเนินกิจการของสมาคมผิดพลาดเสื่อมต่อสมาคม หรือดำเนินกิจการฝ่าฝืนกฎหมายหรือข้อบังคับของสมาคม หรือกลายเป็นผู้มีฐานะหรือความประพฤติไม่เหมาะสมในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของสมาคม

อย่างไรก็ตาม ที่ผ่านมายังไม่มีสถิติการดำเนินการเพื่อถอนชื่อสมาคมออกจากทะเบียน รวมถึงการถอนชื่อกรรมการของสมาคมกรณีฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย

1.2 กรมการจัดหางาน โดยอาศัยอำนาจของคณะกรรมการพิจารณาการดำเนินงานขององค์การเอกชนต่างประเทศมีอำนาจในการตักเตือน และถอนใบอนุญาต ตามระเบียบกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมว่าด้วยการเข้ามาดำเนินงานขององค์การเอกชนต่างประเทศในประเทศไทย พ.ศ. 2541 เช่น **ข้อ 21** กรณีองค์การเอกชนต่างประเทศที่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาดำเนินงานฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบ หรือคณะกรรมการฯ เห็นว่าการดำเนินงานขององค์การเอกชนต่างประเทศไม่เป็นประโยชน์ต่อประเทศไทย หรือเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดี หรือกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของประเทศ หรือความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทยกับประเทศอื่น คณะกรรมการฯ อาจมีหนังสือเตือนเพื่อให้องค์การเอกชนต่างประเทศนั้นปฏิบัติให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนด และหากยังไม่ปฏิบัติตามให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนด หรือการฝ่าฝืนดังกล่าวเป็นเรื่องร้ายแรง คณะกรรมการฯ มีอำนาจสั่งระงับการดำเนินงานขององค์การเอกชนต่างประเทศทั้งหมดหรือบางส่วนได้ หรือเสนอต่อรัฐมนตรีเพื่อสั่งให้คนต่างด้าวที่เข้ามาทำงานให้กับองค์การเอกชนต่างประเทศ หรือในสำนักงานภูมิภาค หรือสำนักงานสาขาออกจากประเทศไทย หรือยุติการดำเนินงานใด ๆ ก็ได้

1.3 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยอาศัยอำนาจของคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนมีอำนาจในการตักเตือน ถอนใบอนุญาต หรือให้หยุดดำเนินกิจการตามใบอนุญาตทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราว หรือสั่งการอย่างอื่นตามควรแก่กรณี ตามพระราชบัญญัติการศึกษาเอกชน พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม เช่น **มาตรา 93** กรณีปรากฏต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือมีผู้ร้องเรียนว่าโรงเรียนในระบบก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือเสียหายแก่ประชาชน มีพฤติการณ์อันเป็นภัยต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือมีการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้¹⁶ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงโดยเร็ว แล้วรายงานผลการตรวจสอบต่อผู้อนุญาต¹⁷ เพื่อพิจารณาสั่งการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป **มาตรา 94** โรงเรียนในระบบที่มีการโฆษณาอันเป็นเท็จ เกินความจริงหรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ผู้อนุญาตมีอำนาจออกคำสั่งให้ปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่างตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด หากโรงเรียนในระบบใดไม่ดำเนินการตามคำสั่งของผู้อนุญาต หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด ผู้อนุญาตมีอำนาจเพิกถอนใบอนุญาตจัดตั้งโรงเรียนในระบบนั้นได้ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความร้ายแรง

¹⁶ การฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ รวมถึง (1) ผู้รับใบอนุญาต ผู้อำนวยการ ผู้จัดการ ครู และบุคลากรทางการศึกษาใช้หรือยอมให้ผู้อื่นใช้อาคาร สถานที่ และบริเวณของโรงเรียนในระบบเพื่อการอันมิชอบด้วยกฎหมายหรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนหรือเป็นการอันไม่ควรแก่กิจการของโรงเรียนในระบบ และ (2) โรงเรียนในระบบทำหรือยินยอมให้บุคคลอื่นทำการใดอันอาจเป็นภัยต่อความมั่นคงหรือความปลอดภัยของประเทศหรือวัฒนธรรมของชาติหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

¹⁷ “ผู้อนุญาต” หมายถึง (1) เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (2) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนมอบหมาย หรือ (3) ผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนมอบหมาย

แห่งพฤติการณ์ที่กระทำผิด **มาตรา 95** โรงเรียนในระบบใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ไม่ดำเนินกิจการให้เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต หรือจัดการศึกษาต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ ผู้อนุญาตมีอำนาจออกคำสั่งให้แก้ไขภายในเวลาที่กำหนด และหากโรงเรียนในระบบใดไม่ปฏิบัติตาม ให้ผู้อนุญาตมีอำนาจออกคำสั่งให้โรงเรียนในระบบบงครับนักเรียนใหม่ หรือให้หยุดดำเนินกิจการตามใบอนุญาตทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราว หรือสั่งการอย่างอื่นตามควรแก่กรณี ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความร้ายแรงแห่งพฤติการณ์ที่กระทำผิด และการสั่งการดังกล่าวไม่กระทบถึงการดำเนินคดีกับผู้กระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด นอกจากนี้ **มาตรา 96** ให้ผู้อนุญาตมีอำนาจออกคำสั่งให้โรงเรียนในระบบอยู่ในความควบคุมของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนหรือสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาที่มีเขตอำนาจเมื่อมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่กำหนด โดยผู้อนุญาตจะแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุม โรงเรียนในระบบขึ้นคณะหนึ่งตาม **มาตรา 97** เพื่อปฏิบัติหน้าที่แทนคณะกรรมการบริหารและดำเนินกิจการ ของโรงเรียนในระบบเป็นการชั่วคราวในระหว่างที่โรงเรียนในระบบอยู่ในความควบคุม และ **มาตรา 103** กำหนดให้ เมื่อผู้อนุญาตได้รับรายงานจากคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบแล้ว ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งให้คณะกรรมการ ควบคุมโรงเรียนในระบบดำเนินการควบคุมต่อไปตามเวลาที่กำหนดหรือจะสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียน ในระบบก็ได้ นอกจากนี้ ยังมีอำนาจในการเรียกคืนเงินอุดหนุน พร้อมดอกเบี้ยกรณีสุ่มตรวจแล้วพบว่า การเบิกเงิน อุดหนุนเป็นไปโดยไม่มีสิทธิหรือผิดพลาด

2. การดำเนินการทางแพ่ง

2.1 กรมการปกครอง รวมทั้งพนักงานอัยการ หรือผู้มีส่วนได้เสียสามารถร้องขอต่อศาล ให้มีคำสั่งให้เลิกมูลนิธิได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เช่น **มาตรา 131** ในกรณีที่วัตถุประสงค์ของ มูลนิธิขัดต่อกฎหมาย มูลนิธิกระทำการขัดต่อกฎหมายหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรืออาจเป็นอันตรายต่อ ความสงบสุขของประชาชนหรือความมั่นคงของรัฐ รวมถึงกรณีที่มูลนิธิไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ไม่ว่า เพราะเหตุใด ๆ หรือหยุดดำเนินกิจการตั้งแต่สองปีขึ้นไป และ **มาตรา 132** ให้ประกาศการเลิกมูลนิธิดังกล่าวใน ราชกิจจานุเบกษา นอกจากนี้ ยังสามารถถอนกรรมการของมูลนิธิที่ดำเนินกิจการของมูลนิธิผิดพลาดเสื่อมต่อ มูลนิธิ หรือดำเนินกิจการฝ่าฝืนกฎหมายหรือข้อบังคับของมูลนิธิ หรือกลายเป็นผู้มีฐานะหรือความประพฤติ ไม่เหมาะสมในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมูลนิธิ

อย่างไรก็ตาม ที่ผ่านมายังไม่มีสถิติการดำเนินการเพื่อเลิกมูลนิธิ รวมถึงการถอนชื่อกรรมการ ของมูลนิธิกรณีฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย

2.2 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยอาศัยอำนาจของคณะกรรมการ ส่งเสริมการศึกษาเอกชนมีอำนาจในการเปรียบเทียบได้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาเอกชน พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม เช่น **มาตรา 154** กำหนดให้บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียว ให้ผู้อนุญาตมีอำนาจเปรียบเทียบได้ และเมื่อผู้อนุญาตได้ทำการเปรียบเทียบกรณีใด และผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตาม คำเปรียบเทียบภายในสามสิบวันแล้ว ให้คดีนั้นเป็นอันเลิกกัน

2.3 สำนักงาน ปปง. โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการธุรกรรมมีอำนาจส่งรายชื่อผู้ที่มีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย¹⁸ หรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย หรือดำเนินการแทนหรือตามคำสั่งหรือภายใต้การควบคุมของบุคคลนั้นให้พนักงานอัยการพิจารณายื่นคำร้องฝ่ายเดียวขอให้ศาลมีคำสั่งเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด¹⁹ เพื่อระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน²⁰ และให้สำนักงาน ปปง. ประกาศรายชื่อบุคคลที่ถูกศาลมีคำสั่งเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดและแจ้งให้บุคคลดังกล่าวทราบ ทั้งนี้ โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. 2559 ตาม**มาตรา 7** รวมทั้งกรณีที่มีมติของหรือประกาศภายใต้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติกำหนดรายชื่อบุคคล คณะบุคคล นิติบุคคล หรือองค์กรใดเป็นผู้ที่มีการกระทำอันเป็นการก่อการร้ายและสำนักงาน ปปง. เห็นว่ามติหรือประกาศดังกล่าวไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญและกฎหมายไทย สำนักงาน ปปง. มีอำนาจดำเนินการประกาศรายชื่อนั้นเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามมติหรือประกาศดังกล่าว เพื่อระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินในส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. 2559 ตาม**มาตรา 6**

นอกจากนี้ **มาตรา 8** ตามพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าวยังได้กำหนดการดำเนินการของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่ถูกกำหนดด้วย โดยเมื่อสำนักงาน ปปง. ประกาศรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดแล้ว ให้ผู้มีหน้าที่รายงาน²¹ หรือบุคคลที่ครอบครองทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนดดำเนินการดังต่อไปนี้โดยไม่ชักช้า

- (1) ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนด หรือของผู้กระทำการแทนหรือตามคำสั่งของผู้นั้น หรือของกิจการภายใต้การครอบครองหรือควบคุมของผู้นั้น ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม
- (2) แจ้งข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินให้สำนักงานทราบ
- (3) แจ้งให้สำนักงาน ปปง. ทราบเกี่ยวกับผู้ที่เป็นหรือเคยเป็นลูกค้าซึ่งอยู่ในรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดหรือผู้ที่มีหรือเคยมีการทำธุรกรรมกับผู้นั้น

¹⁸ “การก่อการร้าย” ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. 2559 หมายถึง การกระทำที่เป็นความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา หรือการกระทำที่เป็นความผิดตามกฎหมายซึ่งอยู่ภายใต้ขอบเขตของอนุสัญญาและพิธีสารระหว่างประเทศเกี่ยวกับการก่อการร้ายที่ประเทศไทยเป็นภาคีหรือรับรอง ทั้งนี้ ไม่ว่าการกระทำที่เป็นความผิดนั้นได้กระทำให้ขึ้นในราชอาณาจักรหรือนอกราชอาณาจักร

¹⁹ “บุคคลที่ถูกกำหนด” หมายถึง บุคคล คณะบุคคล นิติบุคคล หรือองค์กรตามรายชื่อซึ่งมีมติของหรือประกาศภายใต้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติกำหนดให้เป็นผู้ที่มีการกระทำอันเป็นการก่อการร้ายหรือการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงและสำนักงาน ปปง. ได้ประกาศรายชื่อนั้นหรือบุคคล คณะบุคคล นิติบุคคล หรือองค์กรตามรายชื่อที่ศาลได้พิจารณาและมีคำสั่งให้เป็นบุคคลที่ถูกกำหนดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายฯ

²⁰ “ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน” หมายถึง การห้ามโอน ขาย ยักยอก หรือจำหน่ายซึ่งทรัพย์สิน หรือเปลี่ยนสภาพใช้ประโยชน์ หรือกระทำการใด ๆ ต่อทรัพย์สินอันจะส่งผลเปลี่ยนแปลงต่อจำนวน มูลค่า ปริมาณ ท่าเลที่ตั้ง หรือลักษณะของทรัพย์สินนั้นตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายฯ

²¹ “ผู้มีหน้าที่รายงาน” หมายถึง ผู้มีหน้าที่รายงานการทำธุรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

จากที่กล่าวข้างต้น หากองค์กรไม่แสวงหากำไรมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย หรือดำเนินการแทนหรือตามคำสั่งหรือภายใต้การควบคุมของบุคคลนั้น หรือเป็นบุคคลที่ครอบครองทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนด ก็จะถูกดำเนินการหรือมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. 2559 ตามที่กล่าวข้างต้น

บทลงโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตาม เช่น **มาตรา 23** บุคคลที่ครอบครองทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนดผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 8 (1) หรือ (2) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ สำหรับผู้มีหน้าที่รายงานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 8 (1) หรือ (2) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท และปรับอีกวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่ หรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง และในกรณีที่ผู้กระทำความผิดโดยฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามมาตรา 8 (1) หรือ (2) ที่กล่าวข้างต้นเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 24 ผู้มีหน้าที่รายงานผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 8 (3) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท และปรับอีกวันละห้าพันบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่ หรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง ทั้งนี้ กรณีที่ผู้กระทำความผิดโดยฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามมาตรา 8 (3) ดังกล่าวเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 25 ผู้ใดจัดหา รวบรวม หรือดำเนินการทางการเงินหรือทรัพย์สินหรือดำเนินการด้วยประการใด ๆ เพื่อการก่อการร้าย หรือโดยรู้อยู่แล้วว่าผู้ได้รับประโยชน์ทางการเงินหรือทรัพย์สินหรือจากการดำเนินการนั้นเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด หรือโดยเจตนาให้เงินหรือทรัพย์สินหรือการดำเนินการนั้นถูกนำไปใช้เพื่อสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมใด ๆ ของบุคคลที่ถูกกำหนดหรือของบุคคล คณะบุคคล นิติบุคคล หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย ผู้นั้นกระทำความผิดฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ สำหรับผู้สนับสนุนหรือผู้สมคบกันในการกระทำความผิดดังกล่าวต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการในการกระทำความผิดนั้น และนิติบุคคลใดกระทำความผิดหรือพยายามกระทำความผิดดังกล่าว หรือเป็นผู้สนับสนุนหรือผู้สมคบในการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงสองล้านบาท ทั้งนี้ กรณีที่การกระทำความผิดของนิติบุคคลดังกล่าวเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และมาตรา 25 ยังกำหนดให้ความผิดตามมาตรานี้เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

มาตรา 26 ความผิดตามมาตรา 23 มาตรา 24 และมาตรา 25 ที่นิติบุคคลเป็นผู้กระทำความผิด ให้เป็นความผิดที่เปรียบเทียบได้โดยคณะกรรมการเปรียบเทียบตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

นอกจากอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. 2559 แล้ว สำนักงาน ปปง. ยังมีอำนาจตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมในการดำเนินการกับมูลนิธิตามมาตรา 16/1 สำนักงาน ปปง. โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการธุรกรรม มีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้มูลนิธิตามมาตรา 16/1 สำนักงาน ปปง. ชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการทำธุรกรรมหรือสั่งระงับการทำธุรกรรมดังกล่าวไว้เป็นการชั่วคราว และในกรณีที่มีเหตุจำเป็นเลขาธิการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากเลขาธิการอาจเข้าไปในสถานที่ดำเนินงานของมูลนิธิตามมาตรา 16/1 สำนักงาน ปปง. ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกเพื่อตรวจสอบตามที่จำเป็นได้

3. การดำเนินการทางอาญา

(1) การดำเนินการทางอาญากับองค์กรไม่แสวงหากำไรที่เป็นสมาคมและมูลนิธิ ในกำกับดูแลของกรมการปกครอง ได้แก่ โทษจำคุก หรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคมและมูลนิธิ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 เช่น **มาตรา 56** กรณีของสมาคม และ**มาตรา 66** กรณีของมูลนิธิ โดยกรรมการของสมาคม/มูลนิธิดำเนินกิจการผิดวัตถุประสงค์ของสมาคม/มูลนิธิ และการดำเนินกิจการของสมาคม/มูลนิธิเป็นอันตราย/การดำเนินกิจการของมูลนิธินั้นน่าจะเป็นอันตรายต่อความสงบสุขของประชาชน หรือความมั่นคงของรัฐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ ทั้งนี้ ที่ผ่านมายังไม่มีสถิติการดำเนินการทางอาญากับองค์กรไม่แสวงหากำไรที่เป็นสมาคมหรือมูลนิธิ

(2) การดำเนินการทางอาญากับโรงเรียนเอกชนไม่แสวงหากำไรในกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ได้แก่ โทษจำคุก หรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการศึกษาเอกชน พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม เช่น **มาตรา 130** จัดตั้งโดยไม่ได้รับอนุญาต จำคุกไม่เกินหนึ่งปี ปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ **มาตรา 135** ผ่าฝืนแต่งตั้งผู้ขาดคุณสมบัติ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ จำคุกไม่เกินหนึ่งปี ปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ รวมถึงกรณีผู้รับใบอนุญาตฝ่าฝืนแต่งตั้งผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการโดยขาดคุณสมบัติ จำคุกไม่เกิน 1 ปี ปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ **มาตรา 137** ผู้ปลอมหรือใช้เอกสารปลอม ตาม (4) และ (5) ของมาตรา 39²² โดยมีโทษจำคุก หกเดือนถึงห้าปี ปรับหนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าผู้ทำเป็นผู้ดำเนินการต้องระวางโทษเพิ่มเป็นสองเท่า

²² เอกสารตาม (4) และ (5) ของมาตรา 39 ได้แก่ ทะเบียนครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ นักเรียน และเอกสารอื่นที่เกี่ยวกับการให้การศึกษาตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด และหลักฐานเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการศึกษาตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา 138 โรงเรียนไม่จัดทำเอกสารเป็นภาษาไทย ปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท **มาตรา 141** ผู้รับใบอนุญาต ผู้อำนวยการ ผู้จัดการ ครู หรือบุคลากรทางการศึกษาใช้ หรือยอมให้ผู้อื่นใช้อาคาร สถานที่ และบริเวณโรงเรียนเพื่อการอันมิชอบ ด้วยกฎหมาย ความสงบ ศีลธรรมอันดีของประชาชน ผู้ฝ่าฝืนจำคุกไม่เกินหกเดือน ปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ **มาตรา 142** โรงเรียนทำหรือยอมให้บุคคลทำการอันอาจเป็นภัยต่อความมั่นคง หรือความปลอดภัย ของประเทศ หรือวัฒนธรรมของชาติหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ผู้ฝ่าฝืนปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท **มาตรา 145** ผู้รับใบอนุญาต ผู้อำนวยการ ผู้จัดการ ครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ หรือผู้ปฏิบัติงานอื่นไม่ปฏิบัติตาม คำสั่งควบคุมของคณะกรรมการควบคุม ปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท **มาตรา 149** ผู้รับใบอนุญาตไม่แต่งตั้งผู้บริหาร หรือแต่งตั้งบุคคลที่ไม่มีคุณสมบัติ และลักษณะต้องห้ามหรือยอมให้บุคคลใดทำหน้าที่ผู้บริหาร ปรับไม่เกิน หนึ่งหมื่นบาท **มาตรา 152** ขัดขวาง ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง หรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือ คณะกรรมการควบคุม ระวังโทษไม่เกินหกเดือน ปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และ**มาตรา 153** กรณีที่ผู้รับใบอนุญาตเป็นนิติบุคคลกระทำความผิดและถูกลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้ กรรมการหรือผู้จัดการหรือ ผู้รับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลนั้นต้องรับโทษจำคุกหรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับตามที่กฎหมายกำหนด สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น

(3) การดำเนินการทางอาญากับองค์กรไม่แสวงหากำไรของหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย โดยอาศัยอำนาจตามประมวลกฎหมายอาญา เรื่องความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย โดย**มาตรา 135/1** ได้กำหนด การกระทำความผิดอาญาที่เป็นความผิดฐานก่อการร้ายดังนี้

1) ใช้กำลังประทุษร้าย หรือกระทำการใดอันก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต หรืออันตราย อย่างร้ายแรงต่อร่างกาย หรือเสรีภาพของบุคคลใด ๆ

2) กระทำการใดอันก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ระบบการขนส่งสาธารณะ ระบบโทรคมนาคม หรือโครงสร้างพื้นฐานอันเป็นประโยชน์สาธารณะ

3) กระทำการใดอันก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของรัฐหนึ่งรัฐใด หรือของ บุคคลใด หรือต่อสิ่งแวดล้อม อันก่อให้เกิดหรือน่าจะก่อให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจอย่างสำคัญ

โดยการกระทำที่กล่าวข้างต้นได้กระทำโดยมีความมุ่งหมายเพื่อขู่เข็ญหรือบังคับรัฐบาลไทย รัฐบาลต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ ให้กระทำหรือไม่กระทำการใดอันจะก่อให้เกิดความเสียหาย อย่างร้ายแรง หรือเพื่อสร้างความปั่นป่วนโดยให้เกิดความหวาดกลัวในหมู่ประชาชน ผู้นั้นกระทำความผิดฐาน ก่อการร้าย ต้องระวางโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สามปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาท ถึงหนึ่งล้านบาท

มาตรา 135/2 กำหนดโทษสำหรับผู้ใดที่ขู่เข็ญว่าจะก่อการร้าย หรือเตรียม การก่อการร้าย²³ ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงสองแสนบาท และ **มาตรา 135/3** กำหนดโทษสำหรับผู้ใดที่เป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดตามมาตรา 135/1 หรือมาตรา 135/2

²³ ตรีเตรียมการก่อการร้าย ตามประมวลกฎหมายอาญาหมายถึงการสะสมกำลังพลหรืออาวุธ จัดหาหรือรวบรวมทรัพย์สิน ให้หรือ รับการฝึกการก่อการร้าย ตรีเตรียมการอื่นใด หรือสมคบกันเพื่อก่อการร้าย หรือกระทำความผิดใด ๆ อันเป็น ส่วนของแผนการเพื่อก่อการร้าย หรือยุยงประชาชนให้เข้ามามีส่วนในการก่อการร้าย หรือรู้ว่ามีผู้จะก่อการร้ายแล้วกระทำการใดอันเป็นการช่วยปกปิดไว้

ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการในความผิดนั้น ๆ นอกจากนี้ **มาตรา 135/4** ได้กำหนดโทษแก่ขบวนการก่อการร้ายสากล²⁴ โดยผู้ต้องหาต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

4. การดำเนินการอื่น ๆ เช่น ให้องค์กรที่มีอำนาจดำเนินการตามกฎหมายปฏิบัติตามมติคณะกรรมการพิจารณาการดำเนินงานขององค์กรเอกชนต่างประเทศ

สำหรับกรมความร่วมมือระหว่างประเทศซึ่งเป็นอีกหน่วยงานหนึ่งที่กำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศที่เข้ามาดำเนินการตามที่มีการลงนามในบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลต่างประเทศ ไม่มีกลไกกำกับตรวจสอบรายละเอียดในเชิงลึก การดำเนินการเป็นการตรวจสอบแผนงานขององค์กรไม่แสวงหากำไรในกำกับดูแล การตรวจสอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปี รวมถึงการร่วมสังเกตการณ์กิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไรในกำกับดูแล และการขอความร่วมมือจากกองบัญชาการตำรวจสันติบาลในการตรวจสอบประวัติพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ชาวต่างประเทศ ทุก 2 ปี โดยที่ผ่านมามีความร่วมมือระหว่างประเทศยังไม่พบการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย

การประเมินในประเด็นนี้จึงพิจารณาโดยใช้เกณฑ์ดังปรากฏตามตาราง และผลการประเมินดังนี้

ระดับความเสี่ยง	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
ต่ำ (1 คะแนน)	มีมาตรการลงโทษขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่ชัดเจน หรือได้รับอนุญาตที่เหมาะสม แต่ขาดการบังคับใช้ที่มีประสิทธิภาพ	ไม่เข้าเกณฑ์การประเมินนี้
ปานกลาง (2 คะแนน)	มีมาตรการลงโทษขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่ชัดเจน หรือได้รับอนุญาต แต่ยังไม่เหมาะสม	ทุกประเภท
สูง (3 คะแนน)	ไม่มีมาตรการลงโทษขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่ชัดเจน หรือได้รับอนุญาต	ไม่เข้าเกณฑ์การประเมินนี้

1.2.3 จุดเปราะบางของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง พิจารณาจาก 2 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 15 มาตรการในการเฝ้าระวังกิจกรรมระดมทุนขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่ไม่ได้

จดทะเบียน

แม้ว่าองค์กรไม่แสวงหากำไรไทยและองค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศที่ดำเนินการในประเทศไทยมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่กำกับดูแลการดำเนินกิจกรรมของตนเอง ทั้งนี้รวมถึงการขอจดทะเบียนหรือขออนุญาตจากหน่วยกำกับดูแล อย่างไรก็ตาม พบว่ามีองค์กรไม่แสวงหากำไรบางประเภท ในบางพื้นที่ที่ไม่ได้จดทะเบียนแต่มีกิจกรรมในการระดมทุน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะหน่วยงานภาครัฐควรมีมาตรการ

²⁴ ขบวนการก่อการร้ายสากล ตามประมวลกฎหมายอาญาหมายถึงผู้ใดที่เป็นสมาชิกของคณะบุคคลซึ่งมีมติของหรือประกาศภายใต้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติกำหนดให้เป็นคณะบุคคลที่มีการกระทำความผิดเป็นการก่อการร้าย และรัฐบาลไทยได้ประกาศให้ความรับรองมติหรือประกาศดังกล่าว

ในการเฝ้าระวังกิจกรรมระดมทุนขององค์กรไม่แสวงหากำไรกลุ่มนี้ ทั้งนี้ เพื่อเป็นมาตรการเชิงป้องกันไม่ให้องค์กรไม่แสวงหากำไรถูกใช้เป็นช่องทางในการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และเพื่อรักษาความน่าเชื่อถือและภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่ดำเนินการในประเทศไทย ทั้งนี้ จากการสำรวจพบว่าหน่วยงานภาครัฐมีกลุ่มเป้าหมายที่เฝ้าระวังอยู่ในบางพื้นที่ของประเทศไทย แม้จะยังไม่สามารถระบุจำนวนและประเภทที่ชัดเจนได้ การประเมินในประเด็นนี้จึงพิจารณาโดยใช้เกณฑ์ดังปรากฏตามตาราง และผลการประเมินดังนี้

ระดับความเสี่ยง	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
ต่ำ (1 คะแนน)	มีมาตรการในการเฝ้าระวัง และสามารถแก้ปัญหาได้ในระดับหนึ่ง	ไม่เข้าเกณฑ์การประเมินนี้
ปานกลาง (2 คะแนน)	มีมาตรการในการเฝ้าระวัง	ทุกประเภท
สูง (3 คะแนน)	ไม่มีมาตรการดำเนินการกับองค์กรไม่แสวงหากำไรนอกกรอบ	ไม่เข้าเกณฑ์การประเมินนี้

ประเด็นที่ 16 การประสานความร่วมมือในระดับประเทศและต่างประเทศ

องค์กรไม่แสวงหากำไรที่ดำเนินการในประเทศไทยมีทั้งองค์กรไม่แสวงหากำไรที่จดทะเบียนในประเทศไทยและองค์กรไม่แสวงหากำไรที่จดทะเบียนในต่างประเทศ การปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะหน่วยงานภาครัฐ เช่น หน่วยกำกับดูแล หน่วยงานด้านความมั่นคง จึงจำเป็นต้องประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในระดับประเทศและต่างประเทศ ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่ดำเนินการในประเทศไทยมีการดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่แจ้งไว้และเป็นไปตามกฎหมายไทยหรือนโยบายของรัฐบาล

จากผลการสำรวจพบว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไร สำนักงาน ปปง. ในฐานะหน่วยกำกับดูแลด้าน AML/CFT และหน่วยข่าวกรอง หน่วยงานด้านความมั่นคง มีความเข้าใจและตระหนักถึงความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายขององค์กรไม่แสวงหากำไร โดยมีการประสานงานร่วมกันทั้งในระดับประเทศและระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ สรุปได้ดังนี้

1. การประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไร หน่วยงานบังคับกฎหมาย หน่วยงานด้านการต่างประเทศ หน่วยงานด้านการข่าว หน่วยงานด้านความมั่นคงในการตรวจสอบข้อมูลขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่อาจกระทบกับความมั่นคงของประเทศไทย เช่น กรณีกรมการจัดหางานมีการประสานกรมองค์การระหว่างประเทศเพื่อตรวจสอบสถานภาพทางกฎหมาย (นิติบุคคล) ในต่างประเทศ ความน่าเชื่อถือของแหล่งทุน รวมถึงประวัติและพฤติกรรมขององค์กรเอกชนต่างประเทศที่ยื่นขออนุญาตเข้ามาดำเนินงานในประเทศไทยหรือขอขยายระยะเวลาการอนุญาตฯ กรณีกรมความร่วมมือระหว่างประเทศมีการประสานหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องโดยจัดทำหนังสือขอความเห็นไปยังหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อพิจารณาประเด็นที่เกี่ยวข้อง เช่น ประเด็นด้านความมั่นคง ประเด็นด้านกฎหมายคนเข้าเมือง

2. การประสานความร่วมมือในลักษณะของคณะกรรมการกลั่นกรองการพิจารณาให้องค์กรเอกชนต่างประเทศดำเนินงานในประเทศไทย โดยกลั่นกรองการอนุญาต ตรวจสอบพฤติกรรม และความเหมาะสมในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่เสี่ยงในเชิงลึก รวมถึงการประสานผ่านกลไกของคณะกรรมการพิจารณาความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่เสี่ยง ทั้งนี้ หากมีประเด็นสงสัยจะขอให้องค์กรเอกชนต่างประเทศชี้แจงข้อมูลเพิ่มเติม

3. การประสานงานด้านการข่าว โดยหน่วยงานด้านการข่าวและหน่วยงานด้านความมั่นคง มีบทบาทในการประสานข้อมูลด้านการข่าวระหว่างหน่วยงานภายในประเทศ ประสานงานด้านการต่อต้านการก่อการร้ายกับหน่วยข่าวกรองต่างประเทศ ผ่านช่องทางที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เช่น สำนักงาน ปปง. ประสานความร่วมมือกับหน่วยข่าวกรองทางการเงินต่างประเทศผ่านการลงนาม MoU และประสานแลกเปลี่ยนข้อมูลในฐานะสมาชิกของกลุ่มความร่วมมือของหน่วยข่าวกรองทางการเงินสากล (The Egmont Group of Financial Intelligence Units) รวมถึงตรวจสอบข้อมูลที่เกี่ยวข้องขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่ยื่นคำร้องขอจดทะเบียนและองค์กรไม่แสวงหากำไรต้องสงสัย นอกจากนี้ หน่วยงานด้านการข่าวและหน่วยงานด้านความมั่นคงยังได้จัดทำแนวทางของภาครัฐต่อองค์กรไม่แสวงหากำไรที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดชายแดนภาคใต้

4. คณะกรรมการพิจารณาการดำเนินงานขององค์กรเอกชนต่างประเทศ²⁵ โดยมีอำนาจหน้าที่คือ การพิจารณาอนุญาตการเข้ามาดำเนินงานขององค์กรเอกชนต่างประเทศ พิจารณาอนุญาตให้องค์กรเอกชนต่างประเทศตั้งสำนักงานในประเทศไทย พิจารณาอนุญาตให้องค์กรเอกชนต่างประเทศตั้งสำนักงานภูมิภาคในประเทศไทย รวมถึงพิจารณาอนุญาตจำนวนตำแหน่ง และลักษณะงานของคนต่างด้าวซึ่งเข้ามาทำงานให้กับองค์กรเอกชนต่างประเทศและในสำนักงานภูมิภาค รวมถึงแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อดำเนินการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย และกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข หรือข้อปฏิบัติสำหรับการดำเนินงานขององค์กรเอกชนต่างประเทศ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมว่าด้วยการเข้ามาดำเนินงานขององค์กรเอกชนต่างประเทศในประเทศไทย พ.ศ. 2541

5. การเผยแพร่รายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด โดยทุกครั้งที่มีการประกาศรายชื่อตามมติของหรือประกาศภายใต้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ รวมถึงรายชื่อที่ศาลมีคำสั่งเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด สำนักงาน ปปง. จะเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวผ่านเว็บไซต์ของสำนักงาน ปปง. และมีหนังสือแจ้งเวียนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด และดำเนินมาตรการที่เกี่ยวข้องต่อไป

²⁵ คณะกรรมการพิจารณาการดำเนินงานขององค์กรเอกชนต่างประเทศ ตามระเบียบกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมว่าด้วยการเข้ามาดำเนินงานขององค์กรเอกชนต่างประเทศในประเทศไทย พ.ศ. 2541 ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม หรือรองปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมผู้ได้รับมอบหมายเป็นประธาน ผู้แทนกรมการปกครอง ผู้แทนกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ผู้แทนกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ ผู้แทนกรมการค้าระหว่างประเทศ ผู้แทนสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ผู้แทนกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ผู้แทนกรมการศาสนา ผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนกองบัญชาการทหารสูงสุด ผู้แทนสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ผู้แทนสำนักงานตำรวจสันติบาล และผู้ทรงคุณวุฒิอื่น ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกินสี่คนเป็นกรรมการ ผู้แทนกรมการจัดหางานเป็นกรรมการและเลขานุการ เจ้าหน้าที่กรมการจัดหางาน ซึ่งประธานกรรมการแต่งตั้งไม่เกินสองคน เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อย่างไรก็ตาม จากผลการสำรวจพบว่าสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนยังมีการประสานความร่วมมือ แลกเปลี่ยนข้อมูลกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องค่อนข้างน้อย การประเมินในประเด็นนี้จึงพิจารณาโดยใช้เกณฑ์ดังปรากฏตามตาราง และผลการประเมินดังนี้

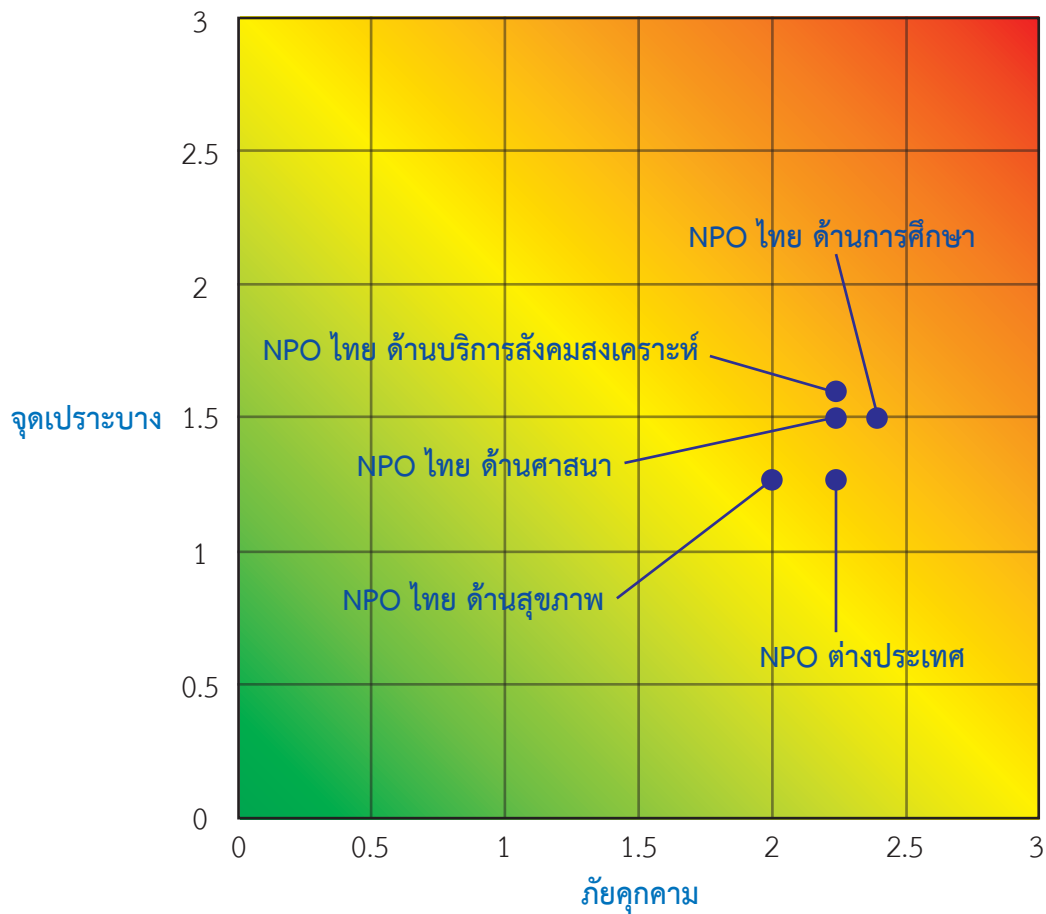
ระดับความเสี่ยง	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
ต่ำ (1 คะแนน)	มีกลไกการประสานความร่วมมือในระดับประเทศและต่างประเทศ	ทุกประเภท
ปานกลาง (2 คะแนน)	มีมาตรการในการเฝ้าระวัง และสามารถแก้ปัญหาได้ในระดับหนึ่ง	ไม่เข้าเกณฑ์การประเมินนี้
สูง (3 คะแนน)	มีมาตรการในการเฝ้าระวัง	ไม่เข้าเกณฑ์การประเมินนี้

2. ผลการประเมินความเสี่ยง

ผลการประเมินความเสี่ยงขององค์กรไม่แสวงหากำไรพบว่า องค์กรไม่แสวงหากำไรที่ดำเนินการในประเทศไทยมีความเสี่ยงปานกลาง สำหรับการประเมินความเสี่ยงขององค์กรไม่แสวงหากำไรแต่ละประเภทสรุปได้ดังนี้

ประเภทขององค์กรไม่แสวงหากำไร	ผลการประเมิน		
	ภัยคุกคาม	จุดเปราะบาง	ความเสี่ยง
องค์กรไม่แสวงหากำไรไทย			
- ด้านการศึกษา	2.40	1.50	ปานกลาง ค่อนข้างสูง
- ด้านการบริการสังคมสงเคราะห์	2.25	1.56	ปานกลาง ค่อนข้างสูง
- ด้านศาสนา	2.25	1.50	ปานกลาง
- ด้านสุขภาพ	2.00	1.31	ปานกลาง ค่อนข้างต่ำ
องค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศ	2.25	1.31	ปานกลาง ค่อนข้างต่ำ

ผลการประเมินความเสี่ยงองค์กรไม่แสวงหากำไร (NPO)

จากผลการประเมินข้างต้น สามารถสรุปประเด็นสำคัญที่ทำให้องค์กรไม่แสวงหากำไรแต่ละประเภทมีความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายแตกต่างกันได้ดังนี้

ประเด็น	องค์กรไม่แสวงหากำไรไทย				องค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศ
	ด้านการศึกษา	ด้านการบริการสังคมสงเคราะห์	ด้านศาสนา	ด้านสุขภาพ	
ภัยคุกคาม					
1. การดำเนินกิจกรรมส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ที่มีความเสี่ยงในประเทศไทย	●				
2. การดำเนินกิจกรรมส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับประเทศที่มีความเสี่ยง	●	●	●		●
3. ขาดข้อมูลที่ชัดเจนเกี่ยวกับองค์กรไม่แสวงหากำไรที่ดำเนินกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์และมีการดำเนินกิจกรรมระดมทุน แต่ไม่มีการจดทะเบียน หรือขออนุญาต		●	●	●	●

ประเด็น	องค์กรไม่แสวงหากำไรไทย				องค์กร ไม่แสวงหากำไร ต่างประเทศ
	ด้านการศึกษา	ด้านการบริการ สังคมสงเคราะห์	ด้านศาสนา	ด้านสุขภาพ	
4. องค์กรไม่แสวงหากำไรที่สงสัยหรือมั่นใจว่าเชื่อมโยงกับการก่อการร้ายต่าง ๆ	●				
5. ลักษณะคดีที่องค์กรไม่แสวงหากำไรเชื่อมโยงกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย	●				
จุดประาะบาง					
1. องค์กรไม่แสวงหากำไรที่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้มาก		●			●
2. ช่องทางรับความช่วยเหลือขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่อาจตรวจสอบได้ยาก	●	●	●		
3. ช่องทางให้ความช่วยเหลือขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่อาจตรวจสอบได้ยาก	●	●	●	●	
4. วิธีการให้ความช่วยเหลือขององค์กรไม่แสวงหากำไรส่วนใหญ่เป็นเงินสด	●	●	●		
5. องค์กรไม่แสวงหากำไรยังไม่มี การปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายของที่ชัดเจน	●	●	●	●	

นอกจากนี้ ยังมีจุดประาะบางที่เกี่ยวข้องกับองค์กรไม่แสวงหากำไรทุกประเภทและควรให้ความสำคัญดังนี้

1. จุดประาะบางขององค์กรไม่แสวงหากำไร ได้แก่ ประเด็นการตรวจสอบได้ของผู้รับความช่วยเหลือจากองค์กรไม่แสวงหากำไร
2. จุดประาะบางของหน่วยกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไร ได้แก่ การดำเนินมาตรการลงโทษกรณีฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย
3. จุดประาะบางของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ มาตรการในการเฝ้าระวังกิจกรรมระดมทุนขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่ไม่ได้จดทะเบียน

ทั้งนี้ ภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งองค์กรไม่แสวงหากำไรและหน่วยงานภาครัฐต่างเห็นตรงกันว่า หากองค์กรไม่แสวงหากำไรเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายย่อมส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของสาธารณชนต่อองค์กรไม่แสวงหากำไรในภาพรวม และมีผลกระทบต่อชื่อเสียงขององค์กรไม่แสวงหากำไร กระทั่งต่อเงินบริจาคหรือการสนับสนุนเงินทุน เสี่ยงต่อการถูกปิดบัญชีหรือถูกปฏิเสธการให้บริการทางการเงิน และกระทบกับเศรษฐกิจและสังคมในภาพรวม รวมถึงการถูกกดดันจากต่างประเทศ

ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ

ผลจากการประเมินความเสี่ยงขององค์กรไม่แสวงหากำไรดังกล่าวได้นำไปสู่การวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการบริหารจัดการหรือลดความเสี่ยงขององค์กรไม่แสวงหากำไร โดยมีประเด็นเรื่องบุคลากรของหน่วยงานของรัฐ การประสานงานและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การปรับปรุงข้อมูล และระบบฐานข้อมูล มาตรการในการกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไร และการมีส่วนร่วมจากองค์กรไม่แสวงหากำไร รายละเอียดดังนี้

ประเด็น	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
1. บุคลากรของหน่วยงานภาครัฐ	1.1 เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบมีจำนวนน้อย และมีความรู้ความเข้าใจไม่เพียงพอในการตรวจสอบวิเคราะห์และกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรตามความเสี่ยง	(1) จัดกิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรตามความเสี่ยง (2) ควรเน้นการบูรณาการ แลกเปลี่ยนข้อมูล และข้อเท็จจริง ร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
2. การประสานบูรณาการการทำงาน และข้อมูลข่าวสาร	2.1 การประสานงานและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานในระดับนโยบาย และระดับปฏิบัติยังไม่มากเท่าที่ควร 2.2 การบูรณาการการทำงานและแบ่งปันข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐให้มากขึ้น	(1) หน่วยงานกำกับดูแลที่มีบทบาทกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไร เช่น กรมการปกครอง และกรมการจัดหางานควรมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลขององค์กรไม่แสวงหากำไรไทยที่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินกิจกรรมตามโครงการที่ได้รับความช่วยเหลือทางการเงินหรืออื่น ๆ จากต่างประเทศ (2) หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องร่วมกันพิจารณาประเด็นที่มีความสำคัญและจำเป็นต้องกำหนดให้มีหน่วยงานกลางเป็นศูนย์ข้อมูล
3. การปรับปรุงข้อมูลและระบบฐานข้อมูล	3.1 ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรไม่แสวงหากำไรยังไม่ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน และเป็นระบบ	(1) ปรับปรุงข้อมูล เช่น การจดทะเบียนข้อมูลจำนวน ประเภท ผู้รับผิดชอบ การรายงาน การแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลขององค์กรไม่แสวงหากำไรต่าง ๆ ไว้ในระบบฐานข้อมูล ให้มีครบถ้วน ถูกต้อง เพื่อสามารถตรวจสอบได้ (2) เก็บรวบรวมข้อมูลสถิติที่จำเป็นต้องใช้ในการประเมินความเสี่ยงขององค์กรไม่แสวงหากำไรให้ครบถ้วน เป็นระบบและต่อเนื่อง

ประเด็น	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
4. มาตรการในการ กำกับดูแลองค์กร ไม่แสวงหากำไร	4.1 การบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่ยังไม่มี ประสิทธิภาพเท่าที่ควร รวมถึงมาตรการ ลงโทษกรณีฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ยังไม่เหมาะสม	(1) เห็นควรบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่ให้ เข้มงวดมากขึ้น เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติ เช่น กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจดทะเบียนมูลนิธิ การดำเนินการ และการทะเบียนมูลนิธิ (2) พิจารณาทบทวนกฎหมายของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องเพื่อเพิ่มมาตรการในการกำกับดูแล รวมถึงมาตรการลงโทษกรณีฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติ ตามกฎหมายให้เหมาะสม ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น
	4.2 การพิจารณารับจดทะเบียน พิจารณา อนุญาตของหน่วยกำกับดูแลองค์กร ไม่แสวงหากำไร ยังขาดมาตรฐานการทำงาน ที่ใกล้เคียงกัน	(1) เห็นควรให้มีการพิจารณารับจดทะเบียน พิจารณาอนุญาตขององค์กรไม่แสวงหา กำไรไทยผ่านองค์กรที่มีคณะทำงาน พิจารณาอย่างเป็นทางการ หรือกำหนด เป็นคณะกรรมการเพียงชุดเดียวลักษณะ เหมือนคณะกรรมการพิจารณา การดำเนินงานขององค์กรเอกชนต่างประเทศ โดยมีองค์ประกอบครอบคลุมหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะหน่วยกำกับ ดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรไทย ได้แก่ กรมการปกครอง และสำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ทั้งนี้ เพื่อให้มีมาตรฐานการพิจารณาองค์กร ไม่แสวงหากำไรประเภทต่าง ๆ ที่ใกล้เคียงกัน อีกทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อการรวบรวมสถิติ ข้อมูลการดำเนินงานขององค์กร ไม่แสวงหากำไร ให้อยู่ในฐานข้อมูลเดียวกัน
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (1) กรณีมีการพิจารณาทบทวนองค์ประกอบของคณะกรรมการพิจารณาการดำเนินงานขององค์กรเอกชนต่างประเทศ เห็นควรพิจารณาหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการ เช่น สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนซึ่งเป็น อีกหน่วยงานหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรไทยด้านการศึกษา เป็นองค์ประกอบใน คณะกรรมการฯ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรที่ดำเนินการในประเทศไทย (2) กำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรตามความเสี่ยง (3) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันส่งเสริมการดำเนินงานที่โปร่งใสขององค์กรไม่แสวงหากำไร เช่น การเผยแพร่รายชื่อ องค์กรไม่แสวงหากำไรที่มีความโปร่งใสในการดำเนินกิจกรรม ให้สาธารณชนทราบอย่างกว้างขวาง (4) การจัดทำรายงานการประเมินความเสี่ยงขององค์กรไม่แสวงหากำไรฉบับทบทวน 3-5 ปี ข้างหน้า เห็นควรกำหนด ประเภทขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่จะนำมาประเมินให้ครอบคลุมประเภทขององค์กรไม่แสวงหากำไร ตามที่ FATF กำหนดให้มากขึ้น		

ประเด็น	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
5. การมีส่วนร่วม จากองค์กรไม่แสวง หากำไร	—	(1) พิจารณาแต่งตั้งผู้แทนจากองค์กร ไม่แสวงหากำไร (โดยเฉพาะองค์กร ไม่แสวงหาที่มีลักษณะเสี่ยงสูง) เข้ามาเป็น คณะทำงานหรือมีส่วนร่วมในการดำเนิน มาตรการเพื่อลดความเสี่ยงที่องค์กร ไม่แสวงหากำไรจะถูกใช้เป็นช่องทาง ในการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย
6. อื่นๆ	นิติบุคคลที่เป็นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา แต่ไม่อยู่ในขอบเขตของการประเมิน ความเสี่ยงฯ ในรายงานฉบับนี้ แต่มีคดีที่ เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงิน แก่การก่อการร้าย	(1) กำหนดให้นิติบุคคลดังกล่าวเป็น กลุ่มเป้าหมายในการประเมินความเสี่ยง ชั้นรายละเอียดของนิติบุคคลที่ดำเนินการ ในประเทศไทย ซึ่งเป็นอีกโครงการหนึ่ง ที่ประเทศไทยต้องดำเนินการเพื่อแก้ไข ข้อบกพร่องจากการประเมินการปฏิบัติตาม มาตรฐานสากลด้าน AML/CFT

ภาคผนวก

ตารางสรุปการประเมินความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่ดำเนินการในประเทศไทย

การประเมินภัยคุกคาม

ที่	ประเด็น	ระดับความรุนแรง	
		ต่ำ (คะแนนประเมิน = 1)	ปานกลาง (คะแนนประเมิน = 2)
	ประเมินภัยคุกคาม		
1	การดำเนินกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ที่มีความเสี่ยงในประเทศไทย	องค์กรไม่แสวงหากำไรให้ความช่วยเหลือ และรับความช่วยเหลือมากที่สุดในพื้นที่ ภาคเหนือ ภาคกลาง หรือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	องค์กรไม่แสวงหากำไรให้ความช่วยเหลือ หรือรับความช่วยเหลือมากที่สุดในพื้นที่ กรุงเทพมหานคร
2	การดำเนินกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่เกี่ยวข้องกับประเทศที่มีความเสี่ยง	องค์กรไม่แสวงหากำไรให้ความช่วยเหลือ และรับความช่วยเหลือมากที่สุดในพื้นที่ - ประเทศที่ไม่อยู่ในประกาศของ คณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงิน (Financial Action Task Force (FATF)) ซึ่งเป็นประเทศที่มีความเสี่ยงสูง และประเทศที่มีข้อบกพร่องเชิงยุทธศาสตร์ด้านการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย - ไม่เป็นประเทศของบุคคลที่ถูกกำหนดโดยสหประชาชาติ (UN Sanction List)	องค์กรไม่แสวงหากำไรให้ความช่วยเหลือ หรือรับความช่วยเหลือมากที่สุดในพื้นที่ - ประเทศที่อยู่ในประกาศของ FATF ซึ่งเป็นประเทศที่มีความเสี่ยงสูง และประเทศที่มีข้อบกพร่องเชิงยุทธศาสตร์ด้านการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย - แต่ไม่เป็นประเทศของบุคคลที่ถูกกำหนดโดยสหประชาชาติ (UN Sanction List)
3	องค์กรไม่แสวงหากำไรที่ดำเนินกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์และมีการดำเนินกิจกรรมระดมทุน แต่ไม่มีการจดทะเบียน หรือขออนุญาต	ทราบจำนวน และประเภทขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่มีการดำเนินการดังกล่าวในพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศไทย	ทราบจำนวน และประเภทขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่มีการดำเนินการดังกล่าวในบางพื้นที่ของประเทศไทย
4	องค์กรไม่แสวงหากำไรที่สงสัยหรือมั่นใจว่าเชื่อมโยงกับการก่อการร้ายต่าง ๆ	อาจมีความเชื่อมโยงกับกลุ่มก่อความไม่สงบในประเทศ และ/หรือกลุ่มก่อการร้ายในภูมิภาค และ/หรือกลุ่มก่อการร้ายข้ามชาติอื่น ๆ	มีความเชื่อมโยงกับกลุ่มก่อความไม่สงบในประเทศ และ/หรือกลุ่มก่อการร้ายในภูมิภาค
5	ลักษณะคดีที่องค์กรไม่แสวงหากำไรเชื่อมโยงกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย	กรณีที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่ถูกใช้เป็นเครื่องมือ โดยมีเฉพาะเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติในองค์กรเป็นผู้เกี่ยวข้อง	กรณีที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่ถูกใช้เป็นเครื่องมือ โดยมีผู้มีอำนาจบริหารจัดการขององค์กรเป็นผู้เกี่ยวข้อง

หมายเหตุ ¹ องค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศในการประเมินนี้ หมายถึงการดำเนินกิจกรรมเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ขององค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศ

"ทั้งนี้ ประเด็นที่ใช้ในการประเมินความเสี่ยงฯ มาจากข้อคำถามในแบบสอบถามเพื่อใช้ประเมินภัยคุกคาม (สถานการณ์ที่เป็นอยู่ และปัจจัยภายนอกต่าง ๆ) สำหรับการประเมินความเสี่ยงฯ (ต่ำ ปานกลาง สูง) กำหนดโดยอ้างอิงจากผลการตอบแบบสอบถามการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และสอดคล้องกับการดำเนินการในระดับสากล"

	องค์กรไม่แสวงหากำไรไทย				องค์กรไม่ แสวงหากำไร ต่างประเทศ ¹
สูง (คะแนนประเมิน = 3)	การบริการสังคม สงเคราะห์	ด้านศาสนา	ด้านการศึกษา	ด้านสุขภาพ	
องค์กรไม่แสวงหากำไรให้ความช่วยเหลือ หรือรับความช่วยเหลือมากที่สุดในพื้นที่ ภาคใต้	2	2	3	2	2
องค์กรไม่แสวงหากำไรให้ความช่วยเหลือ หรือรับความช่วยเหลือมากที่สุดในพื้นที่ - ประเทศของบุคคลที่ถูกกำหนดโดย สหประชาชาติ (UN Sanction List)	3	3	3	N/A	3
ไม่ทราบจำนวน และประเภทขององค์กร ไม่แสวงหากำไรที่มีการดำเนินการดังกล่าว	3	3	2	3	3
มีความเชื่อมโยงกับกลุ่มก่อการร้ายข้ามชาติ อื่น ๆ	1	1	2	1	1
กรณีที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่ถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อ บังหน้าหรือปกปิดตัวตนและวัตถุประสงค์ ที่แท้จริงของผู้ก่อการร้ายและผู้สนับสนุน ทางการเงินแก่การก่อการร้าย	N/A	N/A	2	N/A	N/A
ผลประเมินภัยคุกคาม (คะแนน)	9	9	12	6	9
	2.25	2.25	2.40	2.00	2.25

การประเมินจุดประบาง

ที่	ประเด็น	ระดับความรุนแรง	
		ต่ำ (คะแนนประเมิน = 1)	ปานกลาง (คะแนนประเมิน = 2)
	ประเมินจุดประบางขององค์กรไม่แสวงหากำไร		
1	องค์กรไม่แสวงหากำไรที่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้มาก	เป็นองค์กรไม่แสวงหากำไรที่ไม่ได้ขอความช่วยเหลือทางการเงินจากต่างประเทศ	เป็นองค์กรไม่แสวงหากำไรที่ได้รับความช่วยเหลือทางการเงินจากต่างประเทศเฉพาะตามโครงการที่เสนอขอความช่วยเหลือ
2	การตรวจสอบได้ของแหล่งเงินทุนขององค์กรไม่แสวงหากำไร	ทุนส่วนใหญ่มาจากแหล่งเงินที่ตรวจสอบได้ง่าย เช่น เงินสนับสนุนจากรัฐบาลจากองค์กรหลัก องค์กรอื่นต่างประเทศ องค์กรอื่นในประเทศที่ดำเนินการถูกต้อง	ทุนส่วนใหญ่มาจากแหล่งเงินที่ยังสามารถตรวจสอบได้ เช่น ค่าธรรมเนียมสมาชิกที่กำหนดในข้อบังคับการเรียไรที่ได้รับอนุญาต
3	การตรวจสอบได้ของผู้รับความช่วยเหลือจากองค์กรไม่แสวงหากำไร	ผู้รับความช่วยเหลือส่วนใหญ่เป็นหน่วยงานรัฐบาล สามารถตรวจสอบได้ง่าย	ผู้รับความช่วยเหลือส่วนใหญ่เป็นสมาชิกขององค์กร หน่วยงานเอกชนอื่น ๆ หรือประชาชนที่สามารถตรวจสอบได้
4	ช่องทางรับความช่วยเหลือขององค์กรไม่แสวงหากำไร	การรับความช่วยเหลือส่วนใหญ่ผ่านช่องทางที่สามารถตรวจสอบได้ เช่น ธนาคาร และผู้ให้บริการโอนเงินที่ถูกกฎหมาย	การรับความช่วยเหลือส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับช่องทางนอกระบบ เช่น ลงพื้นที่เอง
5	ช่องทางให้ความช่วยเหลือขององค์กรไม่แสวงหากำไร	การให้ความช่วยเหลือส่วนใหญ่ผ่านช่องทางที่สามารถตรวจสอบได้ เช่น ธนาคาร และผู้ให้บริการโอนเงินที่ถูกกฎหมาย	การให้ความช่วยเหลือส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับช่องทางนอกระบบ เช่น ลงพื้นที่เอง
6	วิธีการให้ความช่วยเหลือขององค์กรไม่แสวงหากำไร	การให้ความช่วยเหลือส่วนใหญ่ไม่ใช่เงินสด สิ่งของ หรือให้ที่พักอาศัยชั่วคราว	การให้ความช่วยเหลือส่วนใหญ่เป็นสิ่งของหรือให้ที่พักอาศัยชั่วคราว
7	การเปิดเผยข้อมูลสำคัญขององค์กรไม่แสวงหากำไรต่อสาธารณชน	องค์กรไม่แสวงหากำไรส่วนใหญ่มีการเปิดเผยข้อมูลสำคัญต่อสาธารณชน และสามารถเข้าถึงง่าย	องค์กรไม่แสวงหากำไรส่วนใหญ่ มีการเปิดเผยข้อมูลสำคัญต่อสาธารณชน แต่เข้าถึงยาก
8	การปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายขององค์กรไม่แสวงหากำไร	- มีการปฏิบัติตามกฎหมายเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับองค์กรของตน - มีการปฏิบัติตามกฎหมายเพื่อต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายบางส่วน	- มีการปฏิบัติตามกฎหมายเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับองค์กรของตน - ยังไม่มีการปฏิบัติตามกฎหมายเพื่อต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายที่ชัดเจน
	ประเมินจุดประบางของหน่วยกำกับดูแล		
9	การกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรที่ดำเนินการในประเทศไทย โดยการจดทะเบียน หรือได้รับอนุญาต หรือลงนามร่วมกันระหว่างรัฐบาล	องค์กรไม่แสวงหากำไรที่มีคุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนด ต้องจดทะเบียน หรือได้รับอนุญาต หรือมีการลงนามร่วมกันระหว่างรัฐบาล	องค์กรไม่แสวงหากำไรฯ ต้องจดทะเบียนหรือได้รับอนุญาต หรือมีการลงนามร่วมกันระหว่างรัฐบาล แต่มีการยกเว้นสำหรับองค์กรไม่แสวงหากำไรบางประเภท

สูง (คะแนนประเมิน = 3)	องค์กรไม่แสวงหากำไรไทย				องค์กรไม่ แสวงหากำไร ต่างประเทศ ¹
	การบริการสังคม สาธารณะ	ด้านศาสนา	ด้านการศึกษา	ด้านสุขภาพ	
เป็นองค์กรไม่แสวงหากำไรที่ได้รับความช่วยเหลือทางการเงินจากต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง	2	1	1	1	3
ทุนส่วนใหญ่มาจากแหล่งเงินที่ตรวจสอบยาก เช่น เงินบริจาคจากสมาชิก ประชาชนทั่วไป	1	1	1	1	1
ผู้รับความช่วยเหลือส่วนใหญ่เป็นประชาชนทั่วไป โดยไม่มีการตรวจสอบ	2	2	2	2	2
การรับความช่วยเหลือส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับช่องทางที่ผิดกฎหมาย เช่น ผู้ให้บริการโอนเงินนอกระบบ	2	2	2	1	1
การให้ความช่วยเหลือส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับช่องทางที่ผิดกฎหมาย เช่น ผู้ให้บริการโอนเงินนอกระบบ	2	2	2	2	1
การให้ความช่วยเหลือส่วนใหญ่เป็นเงินสด	3	3	3	1	1
องค์กรไม่แสวงหากำไร ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลสำคัญต่อสาธารณชน	1	1	1	1	1
ไม่มีการปฏิบัติตามกฎหมายเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับองค์กรของตน	2	2	2	2	1
องค์กรไม่แสวงหากำไร ไม่จำเป็นต้องจดทะเบียน หรือไม่จำเป็นต้องได้รับอนุญาตหรือไม่จำเป็นต้องมีการลงนามร่วมกันระหว่างรัฐบาล	1	1	1	1	1

ที่	ประเด็น	ระดับความรุนแรง	
		ต่ำ (คะแนนประเมิน = 1)	ปานกลาง (คะแนนประเมิน = 2)
10	การป้องกันไม่ให้องค์กรไม่แสวงหากำไรที่ถูกปฏิเสธการจดทะเบียนหรือขอใบอนุญาต เลี่ยงไปจดทะเบียนฯ กับหน่วยงานอื่น	มีวิธีการป้องกันสำหรับองค์กรไม่แสวงหากำไรไทย และองค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศ	มีวิธีการป้องกันสำหรับองค์กรไม่แสวงหากำไรไทย หรือองค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศ
11	การให้ความรู้ (Outreach Program) แก่องค์กรไม่แสวงหากำไร	- ให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย และการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงิน แก่การก่อการร้ายแก่องค์กรไม่แสวงหากำไร และ - มุ่งเน้นไปที่องค์กรไม่แสวงหากำไรบาง ส่วนที่มีความเสี่ยงสูง	- ให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย และการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงิน แก่การก่อการร้ายแก่องค์กรไม่แสวงหากำไร - ยังขาดการมุ่งเน้นไปที่องค์กรไม่แสวงหากำไรที่มีความเสี่ยงสูง
12	การส่งเสริมความโปร่งใส ตรวจสอบได้แก่องค์กรไม่แสวงหากำไร	มีข้อเสนอแนะหรือแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) แก่องค์กรไม่แสวงหากำไรไทย และองค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศ	มีข้อเสนอแนะหรือแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) แก่องค์กรไม่แสวงหากำไรไทย หรือองค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศ
13	การตรวจติดตาม กำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไร	มีการตรวจติดตาม กำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย แต่ยังไม่ครอบคลุมเพียงพอ	มีการตรวจติดตาม กำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไร ผ่านการตรวจรายงานประจำปีเท่านั้น
14	การดำเนินการมาตรการลงโทษกรณีฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย	มีมาตรการลงโทษองค์กรไม่แสวงหากำไรที่จดทะเบียน หรือได้รับอนุญาตที่เหมาะสม แต่ขาดการบังคับใช้ที่มีประสิทธิภาพ	มีมาตรการลงโทษองค์กรไม่แสวงหากำไรที่จดทะเบียน หรือได้รับอนุญาต แต่ยังไม่เหมาะสม
	ประเมินจุดประาะบางของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง		
15	มาตรการในการเฝ้าระวังกิจกรรมระดมทุนขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่ไม่ได้จดทะเบียน	มีมาตรการในการเฝ้าระวัง และสามารถแก้ปัญหาได้ในระดับหนึ่ง	มีมาตรการในการเฝ้าระวัง
16	การประสานความร่วมมือในระดับประเทศและต่างประเทศ	มีกลไกการประสานความร่วมมือในระดับประเทศและต่างประเทศ	มีกลไกการประสานความร่วมมือในระดับประเทศ แต่ขาดกลไกการประสานความร่วมมือในต่างประเทศ

หมายเหตุ ¹ องค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศในการประเมินนี้ หมายถึงรวมถึงการดำเนินกิจกรรมเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ขององค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศ

"ทั้งนี้ ประเด็นที่ใช้ในการประเมินความเสี่ยงฯ มาจากข้อคำถามในแบบสอบถามเพื่อใช้ประเมินจุดประาะบาง (ปัจจัยภายใน คือ การดำเนินการขององค์กรไม่แสวงหากำไร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงกฎหมาย มาตรการต่าง ๆ) สำหรับการประเมินความเสี่ยงฯ (ต่ำ ปานกลาง สูง) กำหนดโดยอ้างอิงจากผลการตอบแบบสอบถาม การประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และสอดคล้องกับการดำเนินการในระดับสากล"

สูง (คะแนนประเมิน = 3)	องค์กรไม่แสวงหากำไรไทย				องค์กรไม่ แสวงหากำไร ต่างประเทศ ¹
	การบริการสังคม สาธารณะ	ด้านศาสนา	ด้านการศึกษา	ด้านสุขภาพ	
ไม่มีวิธีการป้องกันสำหรับองค์กรไม่แสวงหากำไรไทย และองค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศ	1	1	1	1	1
- ให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย - ยังขาดการให้ความรู้เรื่องการต่อต้าน การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย แก่องค์กรไม่แสวงหากำไร	1	1	1	1	1
ยังไม่มีข้อเสนอแนะหรือแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) แก่องค์กรไม่แสวงหากำไรไทย และองค์กรไม่แสวงหากำไรต่างประเทศ	1	1	1	1	1
ไม่มีการตรวจติดตาม กำกับดูแลองค์กร ไม่แสวงหากำไร	1	1	1	1	1
ไม่มีมาตรการลงโทษองค์กรไม่แสวงหากำไร ที่จดทะเบียน หรือได้รับอนุญาต	2	2	2	2	2
ไม่มีมาตรการดำเนินการกับองค์กร ไม่แสวงหากำไรนอกระบบ	2	2	2	2	2
ไม่มีกลไกการประสานความร่วมมือใน ทั้งในระดับประเทศและต่างประเทศ	1	1	1	1	1
ผลประเมินภัยคุกคาม (คะแนน)	25	24	24	21	21
	1.56	1.50	1.50	1.31	1.31

**ผลประเมินความเสี่ยงของ
องค์กรไม่แสวงหากำไร**

ปานกลาง ค่อนข้างสูง	ปานกลาง	ปานกลาง ค่อนข้างสูง	ปานกลาง ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง ค่อนข้างต่ำ
------------------------	---------	------------------------	------------------------	------------------------

การแบ่งจังหวัดของประเทศไทยที่ใช้ในการประเมินความเสี่ยง

ภาค	จังหวัด
กรุงเทพมหานคร	กรุงเทพมหานคร
ภาคกลาง	สมุทรปราการ, นนทบุรี, ปทุมธานี, ออยุธยา, อ่างทอง, ลพบุรี, สิงห์บุรี, ชัยนาท, สระบุรี, ชลบุรี, ระยอง, จันทบุรี, ตราด, ฉะเชิงเทรา, ปราจีนบุรี, นครนายก, สระแก้ว, ราชบุรี, กาญจนบุรี, สุพรรณบุรี, นครปฐม, สมุทรสาคร, สมุทรสงคราม, เพชรบุรี, ประจวบคีรีขันธ์
ภาคเหนือ	เชียงใหม่, ลำพูน, ลำปาง, อุตรดิตถ์, แพร่, น่าน, พะเยา, เชียงราย, แม่ฮ่องสอน, นครสวรรค์, อุทัยธานี, กำแพงเพชร, ตาก, สุโขทัย, พิษณุโลก, พิจิตร, เพชรบูรณ์
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	นครราชสีมา, บุรีรัมย์, สุรินทร์, ศรีสะเกษ, อุบลราชธานี, ยโสธร, ชัยภูมิ, อำนาจเจริญ, บึงกาฬ, หนองบัวลำภู, ขอนแก่น, อุดรธานี, เลย, หนองคาย, มหาสารคาม, ร้อยเอ็ด, กาฬสินธุ์, สกลนคร, นครพนม, มุกดาหาร
ภาคใต้	นครศรีธรรมราช, กระบี่, พังงา, ภูเก็ต, สุราษฎร์ธานี, ระนอง, ชุมพร, สงขลา, สตูล, ตรัง, พัทลุง, ปัตตานี, ยะลา, นราธิวาส